

F O L E N N E U E R P R E D E G O U R

gourhemenneu doué

PREDEG KETAN

EN D E K A L O G

Arlanné hag er blé kent chonjet hun es ér guirionéieu brasan ag er fé hag ér sakremanteu. Kredein er guirionéieu-sé, reseu er sakremanteu, chetu er peh e zo ret demb gobér ketan penn avait gounid er baradouiz. Met er hatechim ne gav ket geton en des achiù grons é labour, pen des laret unan ha unan ha displéget hir ha hir er guirionéieu de gredein hag er sakremanteu de reseu. Digor e hra ur stedad kentélieu neüé avait dizolein domb, enné, en devérieu hun es d'hobér, er gourhemenneu hun es de viret.

Ni e hrei èl er hatechim : ni e dreméno er blé é chonjal get eüeh ér gourhemenneu e zeliér miret. Mat e vo deoh, M.B., cheleu, guellan ma helleet er predégeu e vo groeit deoh diar gourhemenneu en E. Doué. Met kent krogein tré get el labour, ret é, ketan penn, laret più en des bannet gourhemenneu en E. Doué ha mar dé ret perhueh mat ou miret.

°
° °

En E. Doué e zo mestr drest en oll ar en douar èl én néan. É ma é leh laret demb sentein dohton hag héli é lézenn, de laret é gobér er mad ha pellat doh er droug. Aweit konz doh peb hanni ha merchein demb é lézenn, en E. Doué en des lakeit é inéan mab-den ur sklérdér burhudus e hanùér er gousians. Er sklérdér-sé e zo lakeit énnamb avait diskoein demb hent er vuhé ha laret demb er peh e zeliamb gobér, er peh e zeliamb dihoall dohton. Er gousians e zo é peb unan ag en dud èl merch volanté en E. Doué, èl dason é voeh santél, èl é hourhemenn hag é lézenn : dohti é teliamb perpet sellet kent gobér peb tra.

Met dobér en des er gousians a vout harpet ha difariet liès. Hun spered ne huél ket aben-kaer oll er peh e hellamb

gout ér bed-men. Elsen eus hun housians ne hanañ ket, ag en taol ketan rah er peh e zeliamb gobér, ne hall ket hé unan-gaer diforh perpet er peh e zo mat hag er peh e zo fall. Ret é ma vou sklerdérét er gousians, ret é ma vou spiseit el lézenn a natur en des merchet en E. Doué é kalon peb unan.

D'er bobl juif en des bannet en E. Doué de getan é lézenn. E gré Moï's é ma bet diféret el lézenn-sé, el lezenn goh, el ma vé groeit anehi. Hantér-hant dé arlerh ma ou doé trazet er Mor-Ru, pobl en Israëlitéd en doé doaret doh tor er mañné Sinaï. Moï's galhet get en E. Doué, e gras ar lein er Manné hag en E. Doué e ras dehon é kreiz er brogon hag en tarheu gurun é lézenn skridet ar ziù daolenn vein. El lézenn-sé e oé gourhemenneu en E. Doué. Devéhatoh en doktored ag en Lézenn en doé reseñet karg d'hé diskein ha d'hé displég, met a nebedigeu dismantret e oé bet el lézenn ha chanjet tré penn dehi.

Chetu perak Jézus e zo deit de spisat éndro lézenn en E. Doué. Reit en des d'en dud ul lézenn neué, lézenn a huirioné hag a garanté, ha groeit en des d'le Apostoled hé bannet dré er bed. Er memes lézenn é get en hani goh, nen dé ket tamm erbet treboulet en treu, met splanneit int bet : "Nen det ket a gredein éñ on mé deit aveit torrein lézenn Doué hag en doktored, e laré Jézus ; nen don ket deit de dorrein el lézenn met de sentein dohti ha d'hé diskein splannoh d'en oll". (Mah.V)

Gourhemenneu en E. Doué e vé disket ha displéget ér hatechim. Dek e zo anehé. En tér ketan é ma merchet hun devérieu é kevér en E. Doué hag ér réral hun devérieu é kevér en nésan. Er blé-men laret e vo doh er hourhemenneu-sé unan ha displéget e veint hir ha hir.

Met ha ret é sentein doh gourhemenneu en E. Doué ? Kleñein e hrér estroch eit unan é laret : "Mé, me gred éñ es un Doué ha ne gredan nitra kin. Tracalh é dein eit ne zoujein ket er marù". Ama ! M.B., ret é el laret, tud sort-sé, memb ha ne vehent ket taolet de fallanté erbet nen dint ket éñ hent e gas d'en néan. Chelouet er peh e lar Jézus-Krist : "Mar fall deoh monet d'er vuhé éternel, miret men gourhemenneu".

Ha splann e de huélet er huirioné-sé. En E. Doué e zo krou-sour en néan hag en douar, mestr é ar gement tra zo. E ma enta tré é leh goulenñ genemb sentein dohton ha miret é hourhemenneu. Pe lakas Adam hag Ev ér baradouiz ag en douar, en E. Doué é laras dehé : "Gourhemennein e hran deoh labourat el liorh-men a blijadur ha dihuen e hran deoh a zebrein freh guéenn er mad hag

en droug". A nezé é oé mab-dén dalhet, ha ni ar é lerh, de cheleu doh en E. Doué ha de sentein dohton.

A dural n'ankouamb ket penaos ni hur bou leh de zoujein a vout kastiet get justis en E. Doué, mar ne viramb ket per-hueh é lézenn. Gout e hramb é ma en E. Doué ur barnour hemb truné, e huel hag e houi rah. En un taol é lakei dirak hun deulegad ur mor a béhedeu, geuiér, disentereh, folleheu er you-ankiz, oll er gourhemenneu hur bou ankoueit, pé disentet dohté.

Tadeu er relijion protestant en des neoah fariet tré ar gement-men. Revé Luthér ha Kalvin, er fé, hemb en obéreu, e oé erhoalh anehi eit gobér er salvedigeu. Revé en Iliz katolik nen dé ket tamm erbet el sé, rak er fé hemb en évré e zo unan marù, e lar demb en apostoled. Ne dalv ket enta de hañni donet de laret deomb ni, kristénion katolik, nen des ket dohté a sentein doh gourhemenneu Doué aveit bout salvé, a p'cu guéamb kemennet de Adam ér penn ketan ag er Lézenn goh, ha d'en oll gristénion é Aviél Har Salvér.

Deusto ma vé kavet é gourhemenneu en E. Doué, mar a unan e zisko bout diés, nen des neoah éñ ou mesk hañni erbet ha ne hellamb miret get narp er hrés hun es geton. Hag eit lakat énnamb gred de féaheñ er peh um gavehé diésan ar hent hur salvedigeu, hag ivoul d'héli perañet mat é hourhemenneu ér bed-ma, grateit en des éleñ brasch digoll eit ne hell rein mestr erbet ar en douar, ér Baradouiz. Keméramb enta poén de viret gourhemenneu en E. Doué ha d'hobér é volanté santél, revé komzeu Jézus éñ Aviél : "Er ré en dou groeit mat e lei d'er vuhé e badou de virhikin".

EILVET PREDEG

ER PÉHEDE

Aveit gounid er baradouiz ni e zeli sentein doh lézenn en E. Doué, miret er gourhemenneu en des merchet d'en oll, de laret é gobér er mad ha pellat doh en droug. Ret é enta dihoal doh er péhed. Er huirioné-sen e garehen diazéin sonn éñ hou spered er mitin-men é tispleg deoh petra é er péhed, pé ker bras é en droug e hra d'en E. Doué ha pé sott péhed e zo.

Doué, M.B., e zo mestr ar gement tra zo. Groeit en des

get ur gomz hebkin rah er peh e huélamb tro-ha-tro domb ér bed-men. Ean en des hadet én ébr ag en amzér er stired ligernus, éan en des kemennet d'en héaul stréu é splandér ar en douar épad en is ha d'el loér splannein én téoelded ag en noz ; éan en des laret d'er mor bras : "Hui e zeï betag amez, met nen det ket pel-loh !" Hag er mor, er stired, en héaul e sent abenn-kaer doh ooch ou Mestr hag ou Hrouéour. Nen des meit ur voeh hebkin nen dé ket akord get er révall : boeh mab-den ! A pe soubl en néan abeh dirak en E. Doué, pe grén en douar édan é dreid, mab-den en des fallanté erhoalh eit laret de Zoué : "Mé, ne blégein ket; er hontrél d'hou volanté e hrein, dré men dé ur blijadur dein er gobér". Chetu petra é ketan penn er péhed: un diaboésans de lézenn en E. Doué ; a huir volanté ha get hanabedigez mat é tisetér doh gourhemenneu en E. Doué.

Gellein e hrér péheïn é péar mod : dré chonj, dré gomz, dré obér pé dré vank a obér, revé er peh e ziskér ér Hatechim. Mes ne vern atañ kement-sé, rak ur péhed dré gomz pé dré obér, ur péhed bihan pé ur péhed bras e zo ketan penn un disprizans goapus groeit de vestroni, de vadeleh ha de santeleh en E. Doué.

Get er péhed e troidh kern de Zoué; ne hramb ket kaz erbet ag en inour e zo deliet dehen. Quell é genemb biñein d'hur chonj eit labourat de hounid en néan. Quell é genemb héli folleheu er bed, klask ézeman er horv, um darel d'er plijadurieu, kentoh eit poénieïn ha sentein doh gourhemenneu Doué.

Er péhed e zo hoah er velimusan taol e fehé rein de Zoué ur galon divat. Er péhour un gemér doh en E. Doué ker mat, ken karantés, épad ma skuilh éan arñshon gréseu a leih.

A durall mar fall domb hoeh guélet péger bras é droug er péhed, sellamb mat doh Jésus ar er maññé Kalvar : é dreid hag é zehorn tacht doh er groéz, é galon toulet get ur gléan. é dal kouronnet get sperr, é gorv abeh goleit a hoéd, nen dé meit ur gouli penn d'er benn. Petra en des éan lakeit én ur stad ken truhek ? Er péhed.

Na peh un droug éhus é er péhed, guélet e hues éan, dré vras atañ. Neoañ nen dé ket rah er péhedeu ker bras unan éi en arall, ha ne hrant ket oll er memb droug d'en E. Doué. Deu sort péhed e zo : er péhed marüel hag er péhed véniel. Ret é goulet reih mat en diforh e zo éstrézé.

Groeit e vé ur péhed marüel pe vé disetot de lézenn Doué én un dra benak a vras hag a huir volanté. Elsen enta tri tra e zo rinket aveit ur péhed marüel. De getan disenteïn doh

gourhemenneu en E. Doué pé ré en lliz én un dra benak a vras, lakamb : chom hamb overenn d'er sul, lahein... Ret é hoah gout reih mat é tisetér d'en E. Doué hag er gobér a huir volanté, én despet d'er peh e gourhemenn en E. Doué. Mar tisetér én un dra distér pé én un dra benak a vras, met hamb hanabedigez pé guir volanté erhoalh, er péhed nen dé ket marüel : groeit e vé aneñon ur péhed véniel.

Er péhed marüel e zo er goahan tra e heil mab-den gobér dohton é unan. Ean e ra er marü d'en inéan é lemél geti er vuhé a hrés doh hé disparti grons azoh en E. Doué. Ohpenn hoeh éar e gas de get er madeu kaer hé des cherrat aveit en néan hag e barra dohti a hobér eit er baradouiz en distérikan tra.. Er péhed marüel e laka en inéan é stad de vonet én ihuarn. Lusifer hag é ganserted e zo bet diskaret ag en néan én ihuarn eit ur péhed hebkin. Hag ohpenn poénieu éhus en ihuarn, er péhed marüel en des tennet ar en douar, a viskoah, hag e denn hoah hiniü en dé trebilhou, klendédeu, kement goask e zo, memb er marü, revé er peh e lar domb Sant Paol : "Gobr er péhed e zo er parü" !

Sarhoalh nen dé ket ker bras en droug e hra er péhed véniel d'en inéan. Neoañ ne zeliér ket selllet er péhed véniel éi ket ha nitra, hamb gobér kas erbet aneñon. "Be zo péhedeu, e lar Sant Augustin, ha ne lamant ket get en inéan er vuhé a hrés, met ind hé hoasi hé golo a houlieu, hag e barra doh en E. Doué ag hé selllet get karanté"

Ya, M.B., er péhed véniel e hoanna énnamb er garanté hun es aveit en E. Doué, e lam get en inéan lod ag hé brañté, hag e denn ar é lerh poénieu e vo ret andur ér bed-men pe ér purgatoér. Raksen enta é teliér lakat poén de bellat azohten. A vihannoh é vér ér riskl a fari hag a goeh kours pé devéhat ér péhed marüel revé komzeu er Skritur Santél: "En neb e zispriz en treu distér, e goého a nebedigeu".

Betag hiniü, marsé, n'hun es ket chonjet a zevri petra é er péhed, drest-oll er péhed marüel. Sorbet get safar er bed, gounidet akerh get fall skuir er révall, punet hun es marsen én ur vuhé digampenn, é tastum péhed ar jáhed... Hiniü enta gouriennamb don én hur halon er brasan kas doh er péhed hag er volanté sonn de ziholl dohton. Blanch a Gastill, rouannéz bro Frans, e laré d'hé mab Sant Loeiz : "Hui e houi, me mab, pegement en hou karan : neoañ guell e vehé geneïn hou

kuélet é koeñ marù mik doh me zreid, eit hou kavet é obér ur péhed marùel". Er homzeu kaer-sé, lakeit ind eue, M.B., de vout fondizion hou puhé abeh eit brasen vad hous inéan.

TRIVET PREDEG

ER FALL DÉCHEU

Kemér er brasen kas doh er péhed, chetu petra e zeliel klask dest peb tra, M.B. Met ne gavet ket genoh é ma traoalh kasat er peh e zo droug, ret é ohpen torrein er fall décheu hag héll hent er vertuieu. Disul ketan é vo komzet dooh ag er vertuieu kristén, H'niù, doh skledér er hatechim, chonjamb ér fall décheu ha gué-lamb petra int, péré é er vrasen anohé ha penaos brezélat dohté.

Mab-dén en des a natur meur a déch, meur a blég ha nen dint ket péhedou na marùel na véniol. Re no tud aheurtet ha ne vennant ket cheleu aviz erbet; mar a unan arall e zo tér ha dalbeh preskaer d'arflouein. Kavet e hrér plégu mat, met bout e zo eue plégu direih hag e zoug mab-dén d'er péhed : fall décheu e vé groeit anohé. Silet int bet ér bed get péhed Adam hag Ev, ha bremen unan pé un all anohé e zo lod mab-dén ar en douar. Kreskein e l'ant énnamb ma ne vé ket dihcallet dohté é kours, rak en amzér ne hra meit kriùat er plégu, hag en técheu hun es un hroeit dohté a youank e ia liés genemb d'er bé.

Er fall décheu e zo mammeñeu a béhed; chetu perak é vé hoah groeit anohé "péhedou kapital" rak men dint penn-kaos el lod muian ag hun péhedou. Un dén débret get en avaris e hra gou d'é nésan é kement féson e zo... Er brasen fall décheu e zo er brasoni, er pihoni (pé avaris), er baillardigeh, en évi, el lontegeh, er gounar hag el lizidanted.

Er vammenn getan ag en oll péhedou e vé groeit e zo er brasoni, pé mar karet er orgail. Iusifer, pé Satan, en des péhet er hetan dré vrasoni hag er péhed-sen en des kollet eue Adam hag Ev. Hag, é kement péhed e zo bet groeit goudé hag e vé groeit bamé, é kavér atañ kuhet er brasoni. Er téch-sen e zoug mab-dén d'un sellet ha d'un brizein muioh eit ne vé é guirioné. Nen des tra erbet hag en des Jézus un sahet kement énep dehon én é bredé-geu : "Disket genein, e laré éan, éh on dous hag izél a galon". Brezéleit e vé énep d'er brasoni dré en izelded a galon. Get er

vertu-sé ni e hanañ hag e anzañ get léalded nen domb nitra ha nen des énnamb nameit gouli ha fallanté.

Hiniù en dé stank é en dud téchet d'en avaris, pé, - ér brehoneg reih -, d'er pihoni. Suraoalh nen dé kot diñennet tolpein danùé eit rein muioh a ézemant d'en tiegeh. Met pegement e huélér bremen: sel mui a zandé ou des, sel mui a hoant ou des de greskein perpet a skrap ou danùé. Re staget é ou halon doh mageu en douar : gounidet int akérh d'en avaris. Ha neoah goulet e hrér penaos kalon mab-dén e zo ker stréh ma ne hell karetin ar un dro er madeu hag en E.Doué. Chetu perak é teliér bout peur a galon. Ret é distag er halon a zoh madeu en douar, de laret é dihoal ag ou hlask get un néhans ré vras hag a lakat el leüiné énné.

Nen des téch erbet e zeliér dihoal dohton muioh eit doh er baillardigeh, rak péhed erbet ne gas muioh a dud d'en ihu-ern. Er baillardigeh e zoug mab-dén d'er plijadurieu méhus; nen des péhed erbet e zo ésoh de vout groeit, péhed erbet diésoh um zistag azohton. Adrest er vouillenn-sen é splann er vertu a burted, hag e zoug er gristénion de hoarn ou horv, ou halon, ou spered glan ha divlam.

En neb e gemér dispiljadur doh vad er rérall ha plijadur doh en droug e zigoeh, e zo téchet d'en évi. Rérall, téchet d'er lontegeh e glask ou flijadur én débren hag én ivet. Er brasen, er véuereh e vé groeit anohé, e gas en dud de gement péhed e zo, hag en tiegeheu de revin ha de goll. Er gounar e zo un imur ag er galon e hra demb kemér kas doh er peh e zis-plij demb, hag el lizidanted e hra dilozel er bedenn pé en devérieu ag er stad. Brezéleit e vé énep d'en técheu-men dré er garanté, en dalh pé tanpérans, en doustér hag en apertiz.

Ret é feaheñ er fall décheu, brezélat dohté. Deusto men dint liésan técheu a natur, gellein e hrér neoah ou bihañ-nat hag ou zorrein dré hir kemér er plég kontrél dohé. Kavet e zo bet en tu de zousat gué ag er ré huerdan, perak ne hellehemb ket ni feaheñ hun zacheu é hoarn anohé meit er peh ou des a vad ?

Aveit kas de benn el labour-sé, ret é ketan penn hanadet reih mat er péhedou e goché énné liésan. Ret é sontéal donded hur halon, furjal plégu er gousians eit hanadet splann men dé er brasoni, er perhuehaj, en évi, ... pé marsé muioh eit un téch, e hra demb koeñ ér péhed.

Sel mui a amzér e lauskér get er fall décheu de grüat,

sel diésoh e veint de dorrein. Raksen e teliér um gemér dohté é kours, heñ teren tamm erbet ha laret: "Me fall dein torrein me fall décheu ha dihoall a rein deñé leh de hounid arnan :hen-neh é men gir, ha dohton é talhein get grès Doué". Hag el labour e vo fréhus mar tihocallér bamdé doh er galon, er skendeu, er chonjeu. Suraoñh, hir amzér e vér douget d'er fall blégeu ha burhud e vo mar ne goehér ket biskoah mui abarh. Met ne zeliér ket koll kalon, ret é poñnieñ homb arsañ : e holl en hani e gar !.

Ret é eué goulenn sekour ha grès en E.Doué eit disoh mat get labour er santeloh : "Hebenn-mé, e l-r Jézus, n'hollat ket gobér nitra". Geton é kaveemb harp ha nerh de feahein hur fall décheu hag ivoul d'héli perhuch mat lézenn en E.Doué, Beomb enta gredus én hur pédenneu ha tostamb liès d'er gadoér a benijenn ha d'en Daol Vask. N'ankouamb ket ag um ziovér ag ur blijadurig benak, én ur gir : a obér penijenn, mat é hoah digor a leih hur halon d'hur hovézour, rein dehon hanañet er plégeu hun es, mat ha fall, ha goulenn geton aviz ar er peh e zo ret gobér eit donet de benn ag er fall décheu...

Sontéamb enta perhuch mat donded hur halon eit hanañet hur fall blégeu hag um geméramb adal hiniñ doh en hani e seblant bout er brasan anehé. Azé é ma hun droug, dihocallamb dohton. Hir amzér marson é vo ret demb brozlat. Uigent vlé e zo bet rekis de sant Franséz a Sales, tér ha prim a imur de getan, eit donet de vout un dén lan a zoustér hag a basianted. Groamb éldon, M.B., ha mar beomb kalonok erhoalh eit kanderhel deusto de safar er bed ha de ardeu en diaol, en E.Doué hun digollou mat, doh hun digemér én é Varadouiz.

PARVET PREDEG

ER VERTUIEU A GRISTENEH

Er blé-mon, M.B., hui e gloñou liès komz ag er vertuiou e zeliér kavet get en ol gristénion. Ret é enta chom un herradig de chaonjal énné eit gouiet reiñ mat petra é er vertuiou gristén, pe sort e zo anohé ha penaos é teliér ou héli.

° °

De getan penn, petra e zo, tré ha tré, édan er gir "vertu"? Avelt laret mat, ha kent monet pelloh, er vertu e zo un nerh, nerh kalon, nerh spered, Met, liès mat, é kuhér muioh a dreu édan er gir vertu. Laret e hra drest-oll ur plég dalhabl, padus, sonneit dré en akustumans, hag e zoug mab-dén d'obér er mad. Elsen é larér mar a huch; nen des dén erbet heb nen des énon ur plég mat, ur vertu benak. Be zo tud douget a vihannig d'en doustér, d'er basianted, d'en apertiz... Er amzér hag e za de benn a gement tra zo ne hra meit kriñat er plégeu mat-sé.

Diforh e hrér étré er vertuiou naturel hag er vertuiou drest-natur pé vertuiou gristén. Er ré getan e za demb get er plégeu mat e geméramb; ind e grosk revé en akustumans, en im- plé e vé groeit anehé. Hag ou havein e hrér é mesk er gristénion é en dud arall. Er récall, ret é ma veint reit demb get en E.Doué. Ind e zo é guirioné vertuiou drest-natur, de laret é adrest nerh mab-dén lausket é unan. Chetu perak é Kavér ér hatechim er reskond-men; "Er vertu e zo un donézon a berh Doué hag hun doug d'er peh e zo mat ha santél".

Deu sort vertuiou e zo. Er ré getan - er Fé, en Espérans hag er Garanté - e rinkér grons kavout avelt kas de benn hun devériou é kevér Doué. Groeit e vé vertuiou "téologal" anehé, de laret é: douéel, rak hun dougein e hrant abenn-kaer trema Doué. Er Fé, en Espérans hag er Garanté e zo tér vertu gristén ag er guellan. A Zoué é tant é ag ou mammenn ha doh en E. Doué é sellant, ha doh hun devériou én é gevér. Displéget e veint dech unan ha unan er saléad-men.

Bout e zo vertuiou gristén arall ha nen dint ket élsé dré natur, met hebkin dré er féson men dint lakeit é kalon er hristén. Ind en doug d'obér er peh e zo dell én é gevér éan-memb pé é kevér é nésan. Groeit e vé vertuiou "moral" anehé, dré ma lakant reiñted ér vihé abeh. Un nivér bras e zo anehé, met er ré getan e zo er furnéz, er justis, en nerh hag en dalh -pé tanpérans). E ma er vertuiou-sen é fondizion er récall hag ou havein e hrér perpet é harpein er vertuiou arall. En dén fur e ziforh és er peh e zo mad hag er peh e zo droug; en dén just e zakor d'en E.Doué ha d'en nésan oll er peh e zo delliet deñé. Dré er vertu a nerh ni e laka poñ de santélat heb arsañ hun inéan ha douget omb get en dalh de reiñat plégeu ha hoanteu er horv. Petra é er vertuiou ???

henneh e oé er pennad ketan ag er predég. Disohamb bremen get en eilvet lodenn penaos gobér eit héli hent er vertu ?

Eit ur hristén nen dé ket traoalh pellat doh er péhed :ret é hoah dehon gobér er mad hag um zoug d'er vertuieu a gristeneh. Diféret é splann er hourhemenn-sen en Aviel : "Beet santél drest kement tra zo, él hou Tad ag en néan", e lar Jésus d'é Apostoled (Mah.V). Ha lénein e hrér bandé én overenn en avizeu mat e ré Sant Paol d'er gristénion ag é amzér eit tehein dirak er péhed ha derhel ur vuhé santél.

Ar er vertuieu enta é teli bout diazéet er vuhé gristén abeh. Ind e zo mercheu biù er santéleh, ha bradité en inéan; heb er vertuieu gristén en inéan e zo gouli ha téoël. Guir é é mant vertuieu drest-natur, silet énnamb get brés Doué. Met kement-sé ne bara ket é ma ret demb labourat ha poénicoin d'en devout ind. Ou lakat én hun inéan, chetu hur hetan devér kent nitra-rall.

Be zo vertuieu e zeli bout get en oll hag ohpenn en devérieu staget dohté ind e zeli harpein dalimat labour er vertuieu arall. Ne gavér ket bandé en tu d'obér alézon, set ret é um ziskoein dalbeh lan a zoustér... Dousto ma teliamb en devout en oll vertuieu, ne hullér ket neoah ou héli rah ar un dro, met un devér é um dural drest-oll d'er ré e zo rekis eit gobér mat en devérieu ag hun stad.

Un dra vat é hoah choéj ur vertu drest er rérall eit lakat guell geti spi er spered ha nerh er galon ha dré-zi digor en inéan d'er vertuieu arall. A pe vér enta burtellat get ur fall déch benak, ret é kenteñ lakat poén ha soursi d'um zoug tré d'er vertu e ia énep dehon ha gobér get er chonj-sen oll en évreu a bedenn hag a zévosion, memb er ré e sell er vertuieu arall.

Lod ag er gristénion, él men dé el léannézi, er vench, ne gav ket geté é ma traoalh derhel doh gourhemenneu Hur Salvér; fall e hra dehé hoah un dra ohpenn; héli memb avizeu Jésus é obér ro hag é hloestrein akerh ou buhé de Z. é. Hag er vuhé gloestret de Zoué e zo ur stad e houlen got en hani oeit abarh poénicoin heb arsañ de vout perpet santéloh pé santél.

Ne houlenér ket genoh hui, M.B., bout hanval tré doh er ré e viù én ur menati ha gobér éldé ro a beuranté, a huerhted hag a sentereh. Ha neoah rinkein e hret, én hou stad a vuhé, biùein én ur féson gristén, doh um zoug d'er vertuieu a gristeneh. Mar hret elsé, hui e hell bout éngorto a gavouit get en E.Doué gré-seu stank ér bed-men éraok en digoll drestpar en des grateit ér

baradouiz d'er ré en devout poéniet eit um santélat muioh mul.

P E M V E T P R E D E G

E R F E

Bet é bet disul devéhan hur chonj get er vertuieu a gristeneh, ha laret hur boé én es tér vertu drestpar émesk er ré-rall. Er vertuieu-sen e zo er Fé, en Espérans hag er Garanté, ha diforh e hrant er huir gristénion doh en dud arall. Displéget e veint deoh lerh-oh-lerh er saléad-men. Aveit hiniñ konzamb ag er getan: petra é er Fé, pé ker rekis é, ha penaos é péhé énep d'er Fé...

o
o

Spered mab-den, get er sklerdér en des anehon é unan, e hell goulet ul lod kaer a dreu. Met nag un treu e gredér liès heb ou guélet, dré ma kleur un den disket é komz anehé !Elsen ur hroédur e gred abenn kaer, heb eun a fari, komzeu é vamm. Demb-ni eus en Iliz, hag en des karg de ziakein en dud, e ra guirionéieu de gredein. Hag hur spered e hell aféson diforh lod ag er guirionéieu-sé, él honnen; bout e zo un Doué. Mes be zo guirionéieu arall diarbenn natur ha labour en E.Doué, hag e hra demb hun fé hebkin ou hanalein: disklériet int bet get Doué ha disket int demb get en Iliz.

Er vertu hun doug de gredein stert er guirionéieu disklé-riét get Doué hag e hra demb en Iliz de gredein, hé hanlein e hrér er Fé. Doh Doué é sell, pen dé guir ni e gred énon hag én é gomzeu. A Zoué é ta él ag hé mammenn, hag aveit hé havouit rekis é ma vé reit demb get en E.Doué ér Vadéent. Hi e zo é guirioné ur vertu drest-natur, pèl adrest nerh mab-den lausket é unan.

Er Fé e sell oll er guirionéieu disklériet get en E.Doué ha disket get en Iliz. Ag en taol ketan Doué en des um zisk-lériet d'Adam hag Ev, konzet en des d'er Batriarched ha d'er Broféted; hag en taol devéhan dégaset en des é Vao Jésus de vannein lézenn en Aviel ha de salvein en dud. Burhedeu a leih e hré eit diskoein d'en oll éh oé Doué, "en hent, er huirioné, er vuhé".

Jésus en des saùet en Iliz ha reit dehi er gellout de stagein ha de ziliammein, de ariein drest-oll er speredeu é rein dehé guirionéieu de gredein. Hi é héritouréz er Salvér

hagoarneréz en Aviel; hi hebkin en des reseñet er garg de ziskoein en dud a berh Doué. "Kerkhet dré er bed ha predéget en Aviel é pep leh... Hi hebkin e hell laret, heb fari, petra e zo é guirioné merchet én Aviel, ér Skritur Santél, petra e zo bet disklériet get Doué.

Er Fé a gristenek e zo ur gredenn stert : diazéut é ar komzen en E.Doué, hag en E.Doué, er gouiet e kret, e zo er huirioné: n'hell ket anehon na fari, na lakat er rérall de fari. Un den, M.B. ne vern pé ken abil e fehé bout e hell fari ha lakat er rérall de fari. En E.Doué, éan, nen dé ket ul lorbour... Dré er Fé ni e gred er guirionéieu disklériet get Doué rak ma n'hell ket fari pé za deñi disklériein ur gredenn de vout dalhet get en oll gristénion, éi m'hé des greit deu vls-zo é rein d'er bed de gredein, éi guirioné a Fé, é ma oult er Huerhiéz korv hag inéan d'er baradouiz. D'en Iliz Jézus en des grateit er Spered Santél, "spered a huirioné" ha laret en des é vehé bet geti betag en achimant ag er bed. Elsen enta heb geu arbet, er guirionéieu keniget d'hun Fé get en Iliz, e zo estroh eit treu en Iliz: ind e zo komzeu Doué.

Ha ret é kredein er peh e lar en Iliz eit bout salvet ? Splann ha reih é komzeu Jézus a zivout kement-sé: "En neb e gre-do hag e vo badéet e vo salvet, én neb ne gre-do ket e vo kon-dañnet". Ha Sant Paol e lar d'é du: "Heb er Fé n'hellér ket plijein de Zoué". Heb er Fé n'hellér ket kavout er stad a hrés, ha ret é bout ér stad a hrés eit monet d'er baradouiz. Met a durall goulenn e hrér hoah ohpenn get en dud deit d'en oed a rézon gobér akteu a Fé hag hanañout er guirionéieu brasan ag er Fé...

Met er Fé e zo rekis eit bout salvet ne zeli ket tout hebkin ér spered, hi e zeli ohpenn um ziskoein dré en obéreu. "Er Fé heb en obéreu e zo ur Fé marù". Get ur fé sort-sé n'hellér ket bout salvet, Jézus en dikoa splann én Aviel a pe gomz ag er figézenn meliget. Deusto d'er peh e lar en Hugenauded, nen dé ket trahoalh kredein oll er peh e ra demb en Iliz de gredein, ret é hoah biñein dalmat revé er guirionéieu e gredér, de laret é mirein er gourhemenneu ha reseu er sakremanteu.

Penaos é péher énep d'er Fé ? Péhein e hrér énep d'er Fé de getan a pe ne gredér ket er peh e lar demb en Iliz. Be zo tud hag e hra un diforh émesk er guirionéieu disket get en Iliz :ind um stag_dph lod anehé hag e lausk er rérall a kosté. En dud-sé (1) nag hul lakat de fari. Hag en Iliz na ket n'hell fari..

n'ou des ket ur fé guirion: kablus int ag er péhed e laka ér méz ag en Iliz: er péhed a érézi pé apostazi.

Emesk er péhdeu énep d'er Fé, éh es unan e hanñér : dou-jans er bed. Hai e houi petra é : er veh d'um ziskoein kristén dirak er rérall get en eun a vout disprizet, goalgaset pé goapeit. Hennen e zo ur péhed stank hiniñ en dé...Ruñin a Jézus-Krist, de laret dé en devout meh ag er peh e zo bet er santélan ar en doar, nag un diavisted !, rak Jézus en des spiseit; "En neb en devo ruet ahanan dirak en dud, d'em-zro, meh em bo anehon dirak me Zad ag en néan".

Péhein e hrér hoah énep d'er fé a p'um lakér én danjér a goll er fé é lénn fall lévreu pé é hantein fall gompagnoneh. Diés bras é um hoarn doh fallanté en dud e zarempredér, rak éh é kemérér ou chonjeu. Chetu perak é larér a huerso : "Laret d'ein piñ e hantet, ha me laro deoh petra oh". Er memb féson, p'um lakér de lenn fall lévreu, drest pep tra énep d'er fé, fall gazetenneu, kours pé devéhat, é ma silet ou velim ér spered hag é chonjér éidé.

Trugérékamb en E.Doué, M.B. en devout reit demb er fé. Dalhamb biñ er houleñenn-sé, é kredein oll er peh e ra demb de gredein en Iliz; hag ohpenn lakamb poén de viñein dalmat revé er guirionéieu e gredamb. Revo hun fé biñ, revo hun fé somm, deusto marsé d'er brezél, d'er goapereh e vo greit demb. D'er gristénion kalonek é ma bet grateit er baradouiz !

H E E H V E T P R E D E G

en ESPERANS

Er Ieu-Hambrlid de noz, bout e oé deu dorfétour é Jérusalem, unan én toul, en arall frank arnehon. Er prizonieu a gér um gavé ul laer bras tapet goudé mar a fall daol : deli e oé dehon bout staget doh er greoz en dé arlerh. En arall e oé un apostol de Jézus, maget geton tri-blé dohtu get bara er huirioné. Met en évi hag er piñoni e oé doh en débain : Judaz e vezé greit anehon.

Hiniñ unan anehé e zo ér baradouiz : nen dé ket en apostol é, met el laer. Dehon éan en des laret Jézus er honzeu-men kent merdel : "Hiniñ é vei gensein ér baradouiz". Ar penn en apostol Judaz é pouiz atañ konzeu éhus er Salvér : "Guell e

vehé bet dehon ma ne vehé bet biskoah gannet", komzeu hag e se-blant mat laret é ma bremen éñ ihuern. Perak ur stad ken dishanval étre deu zen marù er memb dé ha sammet a béhedeu a pe oent just édan monet dirak Doué ? Ne glasket ket, M.B., nitra kin nameit kement-men : Judaz e zo bet kollet get bihan a gonfians, hag el laer, éan, salvet é bet get en Espérans.

En espérans : chetu en eil vertu hun doug abenn-kaer trema Doué. Komzamb aneñha énta ha laramb petra é en espérans, ar betra é ma diazet, ha penaos é vé oeit énep dehi.

El er fé, en Espérans e zo ur vertu ag er guellan : hi hun doug abenn-kaer trema Doué eit gortoz anehon er madeu en des grateit. Vertu drest-natur, silet é éñ inéan get er vadéant, ha chom e hra énnamb tré ne véket skarhet get ur péhed énep dehi pé énep d'er fé. Hi e zo er fiens stert huñ es é talho en E.Doué d'er peñ en des grateit d'en dud, treu ag'e sell er vuhé-mon pé er vuhé de zonet.

Aveit er bed arall, Doué en des grateit d'emb eurstet er baradouiz. Guélet Doué, er harein, bout eurus geton un dé : chetu perak éñ omb bet lakeit éer bed. Met ahanomb hun unan n'hellamb ket disoh get hun salvedigeh, ret é bout harpet get sekour, get grés en E.Doué : "Hebdonn-mé, e laré Jézus, n'hellet ket gobér nitra". Aveit er bed-men énta, Doué en des grateit d'emb hun se-kour dalimat get é hréneu a bep sort : "Goulennet hag é vo reit deoh"... Ha kement-sé aveit rein dorn d'emb de véritein joé ha leuiné er vuhé peurbadus. Elsen énta en Espérans e zo ur vertu hun doug de hortoz get konfians er madeu en des grateit en E. Doué, é hrés éer bed-men hag er baradouiz éer bed arall.

Met ar betra é ma diazét en espérans ? Ketan penn ar madeleñ heb sonn en E. Doué. Dré garanté donomb en des en E.Doué hul lakeit éer bed. Éan e zo un Tad karantéus ha ne glask méit vad ha leuiné peurbadus é vugalé. Ohpenn, en E.Doué en des grateit d'emb madeu aveit er bed-men hag er bed arall. Ne vehé ket Doué anehon a pe ne zalhé ket doh é gomzeu : diféal e vehé hag hul lakat e hrehé de fari... A zivout kement-sé reih ha splann é é gomzeu : "En néan hag en doar e dreméno, met me homzeu-mé ne drémén ket".

Er peñ e zoug hoah en espérans de vout stert ha sonn e zo mériteu Nur Salvé J.K. E tonet ar en doar, hag é verdel staget doh er gréz, Jézus en des dastumet aveidomb un trézol heb par a vériteu hag a hréneu ha digoret en des éndro d'en dud dor ranleñha en néan. Chetu énta tri tra sonn ha guir erhoal eit chervij

de vout fondizion er vertu a espérans.

Heb en espérans n'hellér ket bout salvet. Ker rekis é él er fé hag en garanté eit disoh éer baradouiz, rak hepti nen des ket a stad a hrés. Ohpenn, goulenn e hrér get er gristénion deit éñ oed a rézon gobér mar a hueh akteu a espérans, drest-oil éñ éer ag er marù hag a pe vér goalgaset get en diaol a zivout en espérans.

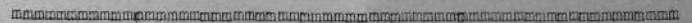
Péheñ e hrér énep d'en espérans, e lar er Hatechim, get ré pé bihan a gonfians. Péheñ e hrér get ré a gonfians a pe sellér ré doh madeleñ en E.Doué, él er fé e lar : "Doué e zo mat drest en oll, n'hell ket tural en dud éñ ihuern... Bidamb énta revé hun chonj, devéhatoh ni e huélo !". Ya, Doué e zo mat : mat just é eué, ha de bep unan é ra er grésu rekis eit bout salvet. Goah arzé aveit er ré ou lausk de goll : Doué ne bouiz ket arnehé ha libr-kaer int de choéj étre er baradouiz hag en ihuern...

Lod arall e sell ré doh nerh ou volanté. Henneh é bet péhed Sant Piér, henneñ é hoah péhed ul lod kaer a dud un daol a vréhad d'en danjérieu a béhed. Oll éñ omb goann, goann tré hag aveidomb ni eué é ma guir komzeu er Skritur Santél : "En heb e gar en danjér, am gollo-kours pé devéhat".

Gellet e hrér monet énep d'en espérans dré vahan a gonfians. Ne sellér ket doh madeleñ en E.Doué ha larein e hrér : "Ré vras é me féhedeu eit ma veint pardonet !" Henneh é bet péhed Kaïn, péhed Judaz. Ne vern pé ker bras é torféteu er péhour, madeleñ ha mizérikord en E.Doué e zo hoah brasoh. Ohpenn, Jézus en des laret éñ Aviél : "Ne glaskan ket mé marù er péhour, met é gonsersion".

Be zo mar a hueh tud hag e goll kalon a zivout ou salvedigeh, rak ma n'hellant ket donet de benn ag ou fall décheñ ha akustumanséu. Neoh, er gouiet e hréamb, get grés Doué ha get nerh er volanté vat, en um ziluiér ag er péhed...

En espérans, na kaeret ur vertu ! Hi e zo él ur bann-héol éñ téoéléd ag er vuhé, él ur chadenn eur e halo d'en néan er ré hé dalh éñ o dorn. A pe vér goasket get en trebilhéu, get poénieu er vuhé, sañamb liés hun deulegad trema en néan ha laramb get ur galon gredus : "Énnoh, meñ Doué é ma me espérans, biriukin ne vein lorbet !

ER GARANTE

En dervet vertu hun doug abenn-kaer tréma Doué, hag er gaer anehé rah, e zo er Garanté. Kouronenn er rérall é : en neb e gar Doué é guirioné, hannah en des er fé hag en espérans. Cietu perak, Doktored el Lézenn, a pe houlenmant get Jézus : "Pé gourhemenn é er getan hag er vrasan ?", e gleü reskond dehs : "Hui e garo en E.Doué get oll ho kalon, get oll hous inéan, hag a bouiz ho nerh... Hag en eil gourhemenn, emé Jézus, hoah, e zo hunval doh er getan : Hui e garo ho nésan éloh hous unan". Disul é vo komz genemb a garanté en nésan. Hiniü, doh sklerdér er Hatechim, chonjamb ér garanté é kevér en E.Doué.

E kalon mah-den nen des ket plég erbet arall ken kriü èl er garanté. Splann ha don é ma merchet er garanté é kalon en dud : hi ou doug d'um stagein doh er rérall, doh en amizion, er hérent. Met kement-sé e zo d'el liéssan ur garanté revé er bed, nen dé ket anchi hoah er garanté a gristenek. Honnen e zo ur vertu silet én inéan get en E.Doué ar un dro get er fé hag en espérans. Er vertu-sé hun doug abenn kaer trema Doué eit er harein drest pep tra ha karein hun nésan abalamor de Zoué.

Gellein é hrér karein en E.Doué én arbenn ag er madeu, er gréssu a bep sort a skuilh arnamb dardé, met kement-sé e zo kentoh diskoein gradvat dehon. Gellein e hrér hoah karein en E. Doué én arbenn ag er baradouiz en des grateit, mes kement-sen e zo tennein ré d'hul leuiné ha d'hun flijadur-ni. Handein e hrér er garanté sort-sé er garanté dibarfèt.

Er vertu a garanté e hra demb karein en E.Doué ér féson guellan, drest pep tra, de laret é a oll hun spered, a greiz hur halon, ag a oll hun nerh. Liés e hues kleüet er homzeu-sé, M.B., lennet e hues ind guñhavé, traocah é mant bet deit én ho chonj. Met ha komprenet mat e hues ind biskoah ?

A gement e gar Doué a oll é spered e chonj liés énonn get ur gred karantéus, um blij é komz dehon dré er bedenn. En hani e gar Doué a greiz é galon er har muioh eit é dud, muioh eit é gérent, muioh eit é amied hag é vadeu. Er harein e hra én ur gir drest kement tra zo. Quell e vehé geton koll é vuhé kentoh eit koll é garanté dré er péhed marüel. Kement-sen e hra dehon

laret liés a huir galon : marüel kentoh eit péhein !... En neb a gar Doué a oll é inéan e implé é skiend vat de chonjal é Doué, de sellet doh é Lézenn, de comprenn é hourhemenneu. Seüel e hra é spered tréma Doué eit er mélein ag é vrasted, é furnéz, é santeleh, eit gouleñn geton doberieü er horv ha ré en inéan. Lakat e hra é volanté de beilat doh er peh e zisplij de Zoué ha d'hobér gredus er peh e blij dehon. Piü benak e gar Doué a oll é nerh e hra abalamor de Zoué oll er peh e hell gobér én é stad hab klask digaré erbet, hab doujoñ komzeu en dud. Cietu petra é karein Doué éa ur féson parfèt, de laret é drest oll gement tra zo...

Nen dé ket aveit en hanaocit hebkin, met eus eit er harein en des en E.Doué hul lakat ér bed-men. Nitra ne zeliéhé onta bout sonnoh én hur spered, na doñnoh én hur halon eit er huirioné-men : Ni e zo ar en doar aveit karein en E.Doué ?

Komzeu el Lézenn goh hag el Lézenn veüs e zo er ré-men : "Hui e garo er Mestr, ho Toué, a oll ho spered, a oll ho kalon... : a gement o mir, èl mé ma deliet, e hra oll er peh e lar demb el Lézenn hag er brofsted. Elsen enta rekis é grons er vertu a garanté eit monet d'er baradouiz. Hé havein e hrér bepred get er stad a hrès, hag er grés a santeleh e zo grons rekis eit bout salvet. Ohpenn hoah, gouleñn e hrér grons get en dud deit d'en oed a rézon gobér akteu a garanté, diskoein a zianvéz er garanté ou des én ho halon...

Ur gir hoah. Perak é teliamb ni karein Doué ? Rak man dé mat hab mezul erbet, rak ma hourhemenn demb diskoein karanté dohton. A durall ni é gar en E.Doué diarbenn er garanté vras en des dohomb, pen dé guir en des hur haret a viskoah, en hur har hoah bremen, hag en hur haro de viruikin mar vemamb er harein ar en doar. E guirioné, digalon tré e vehemb pe chome-hemb heb karein un Doué ken darantéus..

En ur achiü, cheleüamb, M.B. petra e houleñn Jézus, saüet a varü de viü, get Sant Piér, dré dër gueh, kent el lakat aveit mat é penn en iliz : "Piér, ha me harein e hret ?" Lammet en hanü-men, lakeit ho hanü-hui e leh hanü Piér, ha kleüet Jézus doh ho atorsein : "Ha me harein e hret, hui X... ? Piér ne zoujas ket respond : "Eutru, hui e hanaü pep tra : hui e houi en hou karan !". Peb unan én hur mesk, ha gellein e hrehé éan komz ér féson-sé ? Neoh, ret é demb bout ér stad d'ol laret.

mar klaskamb monet d'er baradouiz, pen dé guir oll en treu e zeliamb gobér, a veit en devout éan, e zo tolpet ér garanté !
 Hur buhé e barra marsé dohomb ; énni éh es treu de demall ...
 Buhé sant Pièr nen dé ket bet eus dibeh : nahet en doé é Vestr dré dèr guéh. Met er benijenn, pardon Jézus en devoé diverchét lep tra. Hui eus, M.B. hou péet ké ag ho péhedeu, kerhet, mar vérat, de glask en absolvenn get béleg Jézus-Krist, ha laret nezé a groiz kalon de Zoué : "Men Doué, m'ho kar get oll me inéan, hag adrest koment tra e zo !"

E I H V E T P R E D E G

ER GARANTE DOH EN NÉSAN

Er hourhemenn de garein hun nésan e zo hanval doh en hani e houlenñ genomb karein en E.Doué. Chetu perak éh achiuér en akt a garanté get er homzeu-men : "Men Doué... me gar eus me nésan élon me unan abalemor deoh". Goudé bout laret er huéh devéhan petra é karein Doué, me zisplégo deoh, dré vras, er peh e zeliér gout diar en devér hon es de garein en nésan.

Nen des a salvedigeñ nameit get karanté Doué hag en neb e gar Doué a huir galon e laka é nerh de sentein doh é hourhemenneu. Met ne zeliér biskoah ankouat é ma gourhemennet demb get Doué karein eus en nésan, de laret é en oll dud. "En eil gourhemenn, e lare Jézus d'en Doktored ag el Lézenñ, e zo hanval doh er getan : "Hui e garé ho nésan éloh hous unan". Ohpenn, Jézus en des lareit karanté en nésan de vout merch ha liamm er huir gristénion : "Ur hourhemenn neué e ran deoh : un garet en eil égilé él m'em es ho kareit...En oll e hanañ éh oh men dispiled doh er garanté ho po unan eit en arall" (Iehann, XIII, 34-36).

Heb laret geu, hun haranté doh Doué e splann ér garanté hun es é kevér en nésan. E karein Doué é tiskamb eus bout lan a garanté doh en nésan. Ne chervij enta de nétra diskoein dévotion pe vér heb truhé pé lan a zisprizans doh er rérall. En neb e hra vad d'er rérall éh ou oll doberieu en des é guirioné karanté éh é galon. Raksen é lar en Apostol Sant Iehann : "Mar lar unan benak : Me gar Doué, deusto men des kaz doh é vrér, ur geulard é henneh". Met a durall Sant Paol e lar : "En neb e gar é nésan

e hra oll é zevér revé el Lézenñ". (Rom. XIII, 10)

Ret é karein en nésan ha dalhein e hrér en devér-sen ér girieu-men. Ni e zeli karein en nésan élonb hun unan abalamor de Zoué. Nen dé ket enta traoalh, eit sentein doh lézenñ er garanté, doug dorn d'en nésan éh é zobérieu dré men dé hur halon ténéreit doh er guélet é poén. N'hollér ket eus laret é ma ur garanté gristen en hani e liamm étrézé amied, rak men dé douget e halon unan avait en all, pé rak men dint hanval unan doh en all. Koment-sen e zo mat, met er peh e zo kristen, en dra e dalv eit er baradouiz e zo karein en nésan ketan penn rak men dé kareit get Doué, ha gourhemennet get Doué er harein. Peb unan en dos élonb Doué eit Tad. Jézus eit Salvér, en Iliz eit mamm, en oll gristénion eit bredér, en néan él lédenn. Ohpenn, merchet é Lézenñ er garanté éh Aviél : Doué e gar kement é bugalé ma venn e lakat d'un sekour ha d'un garein.

A durall lézenñ er garanté e houlenñ karein en nésan kement ma un garanté ni-memb. E berr girieu, dihuennet é dohomb a hobér dehon en distéran droug, ha gourhemennet diskoein a gement ma hellamb er vadeleh hag er garanté e zo deliet dehon.

Eit karein enta en nésan ne zeliamb gobér geu dehon nak éh é spered, nak éh é inéan, nak éh é inour, hag éh é vadeu, de laret é : nak é tiskein dehon er fallanté, na doh en doug d'er péhed, nak é hoalgomz anehon, na doh él laereh, nak é fondein é drea. Er hourhemenn-sen e zihuenn eus dohomb a chokein hun nésan, a durel geton komzeu luemm, a hobér goab anehon, a demal dehon é décheu, a hoarn kaz, évi dohton. Ahendarall é ma deliet rein dehon éndre en danvé goalgeméret, en digoll ag er geu groeit ne vern penaos éh é gevér.

Nen dé ket traoalh eit karein en nésan miret a hobér droug ha poén dehon, ret é hoah gobér vad dehon a gement men des tu demb. Raksen é ma deliet demb, mar gellamb, rein alézon d'er ré bour, konfortein er ré gloézet, gobér ardro er ré kian, rein all mat d'er ré fariet, gounid de Zoué dré gomzeu ha pédenneu er beurkeh péherion. Chetu displéget deoh en devér hun es de garein en nésan.

El lézenñ-sen e hourhemenn demb karein en oll dud, heb lezel hañni a kosté pen dé guir éh omb oll bugalé de Zoué ha bredér étrézomb. Met kement-sé ne barra ket dohomb a garein éh ur féson tinéroh ha stertoh hun tad, hun mamm, hun bredér, en amizion, en obérizion vat. Elzen é ma groeit kalon mab-don

hag er rézon e houlen kement-sé.

Rinkein e hramb karein oll en dud, rinkein e hramb karein hun éneberion, de laret é oll er ré en des groeit poén, droug, geu dohomb ne vern penaos. Jézus e hourhemenn pardonein ha gobér vad dehé : "Karet hous éneberion, groeit vad d'er ré en des kaz dohoh". (Math, V,44). Pe oé staget doh er groéz, éan en des vennet rein skuir demb a gement-sé : "Me zad, pardonet dehé rak ne houiant ket anehé petra e hrant". (Luk. XXIII, 34)..

Ni e zeli karein en nésan ha ketan penn pardonein en droug en des groeit demb, heb thonj a venjans. "Pardonet demb hun ofanseu, èl ma pardonamb d'er ré en des hun ofanset", e laramb ni ér batér. Ne veemb ket pardonet mar ne bardonamb ket a galon. Doué el lar demb spis ha splann : éan e hrei én hur hevér èl ma hur bo groeit é kevér er rérall.

Ohpenn, ni e zeli gobér vad d'er ré en des groeit geu d'emb mar kavamb en tu, ha diskoein dehé marcheu er garanté, drest pep tra é pédein eité. Erbad e vo demb konig proveu de Zoué, bout lan a zévosion, en dra-sé ne dalv ket nétra a pe vér é kaz doh en nésan. Doué e sell drest-oll doh er galon...

Laret em es deoh, MB. dré vras atañ, petra é bout karantéus ha madelehus é kevér en nésan. Er garanté, get er justis, chetu er peh e lakel peah ha reinter émesk en dud. Ha neoah, eit laret er huirioné, biskoah nen des bet én o mesk bihannoh a garanté eit men des hiniñ en dé. Biskoah nen des bet guélot muoh a gasoni émesk er popleu ag en doar. En ur memb bro, én ur memb ker, en dud e zo lan a évi ur ré doh er rérall : er pinñik e zispriiz er peur, er peur en des kaz doh er pinñik. Peb unan ne labour meit aveiton, ne sell nameiton, ne gar nameiton. Ni ahoél, MB n'arsañamb ket a hobér er peh e houlené Sant Iehann get en dud ag é amzér : "Um garamb on eil égilé !..."

PENAOS GOBER VAD D'EN NESAN

Réih ha splann é huélab bremen, MB. en devér bras hun es de garein èlomb en nésan abalemor de Zoué. Es mat é gouiet en devér, éleih diésch er has tré de benn. Chetu perak é karehen spisat un tammig deoh penaos é ma ret karein en nésan, rein harp dehon én é gorv hag én é inéan dré en obéreu a garanté, ha drest-oll en alézon...

Ur galon douget aveit er rérall, e zo ret dehon, ketan penn, dihoall a obér geu dehé, én ou horv, én ou inéan pé én ou dañné. Un devér a justis é hannah ha devénatoh é vo spisat deoh er peh e zelié gout diar kement-sé. Be zo astroh eidoomb ar en doar ha nen domb ket mistr ar all en treu e huélab dirak han deulegad. Ur fall blég é bout tavantek ha bepred é teliér en dout chonj ag er homzeu-men : "Ne hret ket d'er rérall er peh ne vennet ket ma vo groeit deoh hui". Dihuenet é enta a laeroh, a fondein treu er rérall, a hoalgas ou brud mat, ag ou skoein, ha ret é bepred digol er geu groeit dehé.

Met eit karein en nésan, ha éan e zo'érhoall un viret a obér droug' ha poén dehon ? Mann alkent : ret é hoah gobér vad dehon a gement men des tu demb. Hag er hetan d'obér e zo hannen: gouriennin don ér soered hag ér galon nen dé groeit hañni eit chom é unan ér bed-men, deliein e hrér sell doh er rérall. Kalon peb unan e zo douget d'um garein éan memb, staget é suraoah doh en treu en des, ha neoah er vertu a garanté e bredég um zizein hag en devout chonj ag er rérall. Um zizein eit gobér plijadur d'er rérall, eúshat ar er homzeu e larér eit ma ne hreint ket poén de hanni, bout prest kaer de zoug sekour, konfort d'er ré goalazet, de rein alézon d'en dud peur hag én diovér, chetu petra e zeliér gobér de getan eit diskoein kahon vat d'en nésan.

Met ne dalv ket nétra en devout ur galon douget eit er rérall, mar ne ziskoér ket a zianvéz, dré en obéreu er garanté-sé. Re hir e vehé displég deoh lerh-oh-lerh oll en obéreu a garanté : traoah e vo laret ur gir ar er ré vrasan ha pouizein un tammig ar en alézon.

"Eurus, emé Hun Salvér, en dud truhéus a galon". Ha Sant Paol en des, spisat er homzeu-men én ur laret : "Ouillet get

er ré e zo én dareu", de laret é : keméret é truhé an dud glaharet ha gloézet. Sentet, m.B. d'er homzeu-sen é tiskoein kalon vad d'er neb e zo ér boén, é rein konfort dehon, é toug set kalon en diézemant e hra deoh marsé.

Er hérieu vras éh es ur Vredieh, Bredieh sant Jisant a Baol, karget de rein bara d'en dud peur, ha peb sort sekour arall, de vonet de huélet er ré klan, er ré maheignet. Joajabl é merchein en hanñ ér vredieh-sé, pé é unan benak a ré en Apostolereh kristén aveit sekour en dud peur, en dud distér, eit monet de huélet er ré Man, eit gobér ar ou zro. N'hellér ket gouiet er vad e hrér élsé d'en dud distér, hag en inéanneu e hounidér de Zoué. Rak hanval doh Hur Salvér hag e hré vad d'er horv eit gounid er galon, madeleh ha larganté er guir gristénion ou doug drest-oll d'obér vad d'en inéan.

Ar un dro ma hreet vad d'en dud peur, d'en dud koh ha maheignet, hui e glasko eus, m.B., gobér vad d'er vugalé é laret katechism dehé. Gueharall bout e oé é peb parréz tud a volanté vat de ziskein katechism d'er ré n'or gouie ket. Frankeit ou des, ar er mézeu atañ... Ha neoah haneh é er brasan, er haeran é mesk en obéreu a garanté : digor kalon er vugalé d'en E.Doué, ou diskein d'Er harein ha d'Er chervijein a greiz ou nern.

Douget de sekour er ré biñ, hou kalon largantéus n'ankouei ket en inéanneu ag er purgatoér. Pedet aveité, groeit laret Ouerenneu aveité. Suracalh, én hur bro a Vreiz, é ma hoah gouriennet don é kalon en dud, en dévotion eit en inéanneu treménet. Met perak é ma ken bihan hiniñ en dé, nivér er gristénion e ia d'er sul, de zeuhlnein ar bé ou zud eit laret aveité ur penn pater benak...

Ret é sekour en nésan a pen dé én diovér revé er horv ha hoah muoh a pen dé én diovér revé en inéan. Laret ne reskondamb két ag er rérall, e zo komz él Kaïn, de laret é él un den meliget. En E.Doué en des kemennet demb un soursiein unan ag en arall ha ni e reskondou ag en dra-sé un dé de zonet.

Groamb enta vad d'en nésan a gement men dé leh én é inéan, doh en doug get hur homzeu hag hur skuir vat de garein ha de chervijein en E.Doué. Diskoamb karanté ha madeleh d'en dud fariet, ha liés é kaveemb en tu de zifari er béherion ha d'ou lakat é hent en néan. Ha mar dé ret, ha revé men domb ér leh d'er gobér, é teliér kelennein hun brér é kuh revé komzeu Jézus : "Mar en des péhet hou préer énep deoh, kerhet ha kelennet éan é kuh, é unan kaer genoh"!

Oll en dud vat e zeli rein dorn ha sekour, revé ma hellant, d'er ré e zo én diovér. Hanneh é devér an alézon, e zo bet spi-

seit get Hun Salvér ha kemennet derhel grons dohton aveit gounid er baradoiz. "Deit tud beniget, e laro Jézus dé er varn devéhan, deit d'er ranteleh e zo bet kampennet deoh a houdé men dé groeit er bed. Rak m'em es bet nan ha hui e hues reit d'ein d'évet..." (Math.XXV)

Sentus doh komzeu ou Mestr, en Apostoled en des hoah ouizet stert ar en alézon. Hag en Iliz, dré voéh en Tad Santél er Pab hag en Eskobed, drest-oll er pabed Léon XIII ha Pi XI, én ou Lihérieu-meur, en des liés dégaset chonj é ma groeit er madeu ag en doar eit en oll, hag é teli er ré biñik sekour er ré beur ha rein d'ou gounidizion er péh e zo rekis aveit biñeñ.

A zivout en alézon, chetu un avis benak. Mar hues kalz a vadeu, reit heb sellet ré dost ; mar dé bihan hou tanné, heb rein kalz a dra, hous alézon e blijo de Zoué. Nen dé ket perpet goulennet genoh Remel en tamm bara ag hou pég eit er rein d'ur peurkeh den ruet get en nan : d'el liézan hui e rei habkin ag er péh e hues de ziovér. Hui e sekouro suracalh er ré e zo én diovér brasan, met é leh strou hous alézon a glei hag a zéheñ, guell é hé rein d'er bredieheu karget get en Iliz de sekour en dud én dober, él men dé er "Sekour Katolik". Ret é eus d'oll en obérezion vat derhel de rein ou a ézon aveit Dinér en Iliz, aveit er Séminérieu ha drest-oll eit er skolieu kristen ag en Eskopti. Er skolieu ne chomant ar ou sañ meit get en alézon, hag ou dilézel e vohé lauskein un nivér bras a vugalé heb diskomant kristen erbet.

Gueharall én hor bro é vezé douget en dud de rein dorn hag alézon, de hantérein ou zamm bara ma oé ret, get er beurizion. Revo m.B., hou kalon ken digor ha ken largantéus él ma oé kalon hou tud koh. Groeit atañ en alézon eit plijein de Zoué ha nam eit bout inouret get en dud, groeit en alézon get ar galon prim, get ampertiz : rein buan ha fonnapl, e lar ur hrenn-lavar, e zo rein diñ hieh, Reit, m.B., a galon vat, get komzeu flour ha karantéus : en alézon a rebours e zo un alézon didalvé. Ha n'ankoéhet ket penaos en alézon, groeit eit plijein de Zoué, e ziverch er péhedeu hag e hra demb tolpein madeu a leih aveit er baradoiz, rak ur huérennad deur reit dré garanté, e vo digollet ér baradoiz.

ER VERTU A RELIJION

Talet hun es, MB. ur sell ar er vertuieu e rinkér kavouit eit kas de benn hun devérieu é kevér en E.Doué. Met nen dé ket erhoalh demb kredein é Doué, lakat hun fiars énonn hag er harein hebkin. Un dra e houlenh hoah genemb er vertu a relijion : dakor de Zoué en inour deliet, drest-oll inour bras en adorasion. Mar gouliamb kas de benn en devér-sen èl men dé ret, er rérall é kevér er Huerhiéz hag er Sent e zeï de heul, èl ma tegoeh d'ur stér ridek ag ur vammenn...

Hanañein e hramb mat, MB. petra er respet ha ni e houï é teliér d'un den sell mui a inour men dé santéloh hag ihusloh a stad. Adorein en E.Doué e zo en inourein met en inourein èl ma teli bout inouret, de laret é muioh, éleïh muioh eit en treu kroéet. Ag é zorn é ma deit er peh en des spered hag er peh nen des ket, en treu e huélér hag er ré ne huélér ket. Adorein en E.Doué e zo enta en hanañein èl kroéour en néan hag en doar, er sellat èl hun Mestr drest en oll vistr, dré men des hun zennet a nétra.

Kement pedenn, pep chonj ag hun spered, kement hoant ag hur halon kaset tréma Doué, en distéran sin er groéz, en oll merchet a zévosion én ur gir, e zo un tamm inour dakoret de Zoué. Neoah nen des nétra spisoh eit sakrifis en Overenn aveit testonien er bili en des arnamb en E.Doué, er sujetigeh hag er gradvad e zeliér dehon. A durall get er bedenn é sañ hun inéan adrest treu er bed-men aveit adorein en E.Doué, en trugéskat, hag aveit goulenh geton er gréou hun es dobér anehé, drest pep tra er pardon ag hur péhedeu.

Er gourhemennou arall é ma hoah merchet en devérieu hun es é kevér Doué ha peb unan anehé e zalh arnamb en inourein én ur mod dishanval. Er getan é lar inourein Doué éan memb, er peh e zo en adorasion ; en oïl inourein é hanñ santél ; en dêrvet e spis santefiein en dé miret get en E.Doué. En Iliz hi eus en des bannet gourhemennou aveit spisat d'er gristénion ha sekour geté inourein en E.Doué ; (devéhatoh é veint rah displeget...)

Liès mat, MB. ni e ador Jézus, drest-oll ér Sakremant ag en Actér. E obér èlsé éh omb tré get er huirioné : nb e zeli adorein Jézus, Mab-Doué, pen dé guir é ma Doué ha den ar un dro. Ha goulennein e hrér get er gristénion inourein é galon sakret : deli é dehon en inour-sé rak mén dé kalon un Doué-den, hag

ohpenn rak men dé é galon er merch ag er garanté drest-par en des diskoéit d'emb er Savér, é verùel ar er groéz.

Oll er gristénion vat en des un dévosion vras é kevér er Huerhiéz Vari : n'hellér ket karein Doué, karein Jézus, heb karein é Vamm santél. Hag ohpenn, Mari e zo hun Mamm-ni eusé, rak ma hé des sekouret get Jézus, drest-oll ar er Mañné Kalvar, sellat vein en dud, ha ma sekour hoah geton rein de beb unan er vuhé a hrés.

Er Huerhiéz, guir é, èl men dé unan kroéet, e chom pèl ur bamm, pèl heb mezul azoh natur Doué. Met abalemor men dé Mamm de Zoué, hi e zo sañet, én ur féson heb par adrest kement hanñ arall kroéet. En arbenn ag en dra-sé, méritein e hra resou genomb un inour brasoh, -nann en adorasion, inour deliet de Zoué hebkin, dakoret dehon é unan, - met un inour bras arall. Éleïh brasoh ha kaeroh eit en hanñ e vé dakoret d'er Sent ha d'en Eled ihusélan.

Inourein e hrér er Sent én arbenn ag er vuhé santél ou des bet ar en doar, hag er gloér ou des get en E.Doué én néan. Amied int de Zoué hag abalemor de gemant-sé, gellein e hrant en devout geton aveidomb éleïh a hréou hag a vadeu. Inourein er sent e zo ou fédsin, met eus kemér skuir arnehé de laret é, seùel en deulegad tréma er gloér ou des én néan ha sellat doh ou buhé, ou haléant aveit Doué, ou labourieu, ou foñnieu. Elen é vér douget de gerhet ar ou fazeu ha de héli en hent ou des héliet eit disoh èldé ér memb eursted. Hag émesk er sent, brasoh inour e vo groeit d'er sent ag er barréz, de santéz Anna, d'oll er sent a Vreiz en des hadet ha stréuet er fé én hur bro.

Mat é eus inourein limajeu er Salvér hag er sent. Suraoalh nen dé ket d'un dellenn kosé, d'ur statu, pé d'un daolenn liñet èh a hun dévosion, met d'er Salvér éan-memb ha d'er sent. Honneh é bet a viskoah kredenn en Iliz, deusto d'er brezél e zo bet groeit ér hantvléadeu treménet eit dismantein limajeu er sent. Ha de Hunér er Groéz goulenh e hra get er gristénion vat donet de adorein er groéz, de zoug inour dehi a pen dé dré er groéz en des Jézus hun salvet hag un geniget é sakrifis de Zoué.

Ranteloheu en doar e zoug inour bras d'er ré e sellér èl tud gloriüs er vro : béieu kaer e vé sañet dehé, hag cu relégu goarnet énné. Mat é enta d'en Iliz eus inourein er sent, ou relégu, ou doug é préhésion, pen dé guir er relégu e zo ul lodenn ag er horv présius e saho un dé a varù de viù. A pe oé handéet ha kastiet er gristénion ér penn ketan ag en Iliz, ha ma oé ret laret en Overenn édan en doar, keniget e vezé de Zoué sakri-

fis en Overen ar bé er vartired.

Lod ag en dud e gred é ma traoalh inourein Doué hag er Sent a ziabarh, a galon hebkin. Er ré-sé, fari e hrant tré : mab-den en des korv hag inéan ha ret é diskoein a zianvéz en hoanteu, er santimanteu e zo ér spered hag ér galon, é! Ma hrér é teuhlinein dirak aotér er Sakremant, é monet d'en Overenn... A vihanoh ne vo hun dévosion meit un dévosion gouli.

Fari e hrant oué er ré e lar é ma traoalh inourein Doué, goulen é hréseu geton, peb unan d'és du. Mab-den nen dé ket groeit, anehon aveit choa é unan bout: en des un tiegeh, ur familh, ha rinkel e hra honnen, hi oué, inourein en E. Doué. Biéoin e hra ohpenn get tud arall én ur vro, ha d'er boblad tud-men deli é, memestra, mélein Mestr en néan hag en doar.

En inour deliet de Zoué ne vo ket enta dakoret dehon, hebkin get un den e zo é unan; met de var a zé, de var a gours, kavet e vo hoah tiadeu tud doh er gobér a Vandenn. En Iliz santél hur Mamm en des chonj a gement-sé. Kouviot omb geti, kemennet é démb um doipein, d'en dé ha d'er hours merchet doh troéd en aotér, én un iliz pé chapél benak aveit pédein ino ar un dro, aveit kleust a vostañ en Overenn, aveit kañnein mélasion de Zoué, aveit ocheleu lézenn Doué displeget ér gadoér-bredég. En ur glah en dra-sé, volanté hun Salvér e hra en Iliz ha tennein e hra arnamb gréseu en E. Doué, pen dé guir komzeu Jézus e zo er ré-ma : "Leh ma vo deu pé tri tolpet é me hanù eit pédein, én o mesk é vein!"

Displeget em es dech, MB. en trou brasan e sell en adoration hag en inour deliet de Zoué, d'er Huerhiéz ha d'er Sent. Léal oh é kevér ho nésan é pédein dehon ho teli, é leskol geton é sañné hag é vrud mat. Beét léal é kevér en E. Doué hag er sent é obér penn d'er benn er pek e zo merchet ér hourhemenneu a zivout kement-sé. Diskoeit ho karanté tinér d'er Huerhiéz ho Mamm, de Santéz Anna Patroméz er Vretoned. Inouret oué Sent Breiz : dalhet doh er Pé o des hadet dré-men, kernet d'o fardonieu ha hui e gavo hoah geté sekourieu er horv hag en inéan en des bet hun tadeu geté a viskoah.

PENAOE E PEHER ENEP D'ER GETAN GOURHEMENN ?

Er getan gourhemenn e zalh arnamb adorein en E. Doué ha rein dehon en inour deliet. Displeget hun es en trou brasan e sell en adoration hag en inour e vé deliet d'er Huerhiéz ha d'er Sent. Un dra e zo hoah de laret aveit achiù tré get gourhemenn ketan en E. Doué : penaos é pèhér énep d'er vertu a relijion ? Reskond er Hatechim e zo honnen : Péhein e hrér énep d'er getan gourhemenn dré sakrilèj, dré hoal-gredenn ha dré idolatri.... girieu e zo ret laret petra e zo kuhet égan-dé.

Er vertu a relijion e houlen inourein en E. Doué é! mé ma merchet. En arbenn a gement-sé ni e zeli strèu en inour e vé dakoret de Zoué ar en trou, el lehiou, en dud e zo gloestret dehon.

Brasan inour ha respet e vé diskoeit ketan penn d'er Sakremanteu. Hag en Iliz en des spisoit el lideu e zo ret d'er béleg gobér én ur rein er sakremanteu d'er gristénion. Er sakremanteu e zo mamonneu a santeloh sañet get Hun Salvér eit silat grés Doué én inéan. Ret é enta bout ér stad jaozabl aveit ou reseu. Vr péhed bras é - ur sakrilèj e vé groeit anehon - reseu ne vern peh sakremant heb bout ér stad rekis. Hanneñ é drest-oll péhed er ré e dosta d'en Daol-Vask get ur galon kousiet dré er péhed martel. Reseu ur sakremant get ur gousians kablus nen dé ket hebkin gobér un dra dibrofid ha didalvé met kousi un dra santél, gobér ur sakrilèj.

El lestri sakret, er halis, er batenn, er siboér e zo bet konsakret pé beniget. Chervij e hrant de zigemér goéd ha korv Hun Salvér én Overenn pé de hoarn en ostieu konsakret. Rein dehs un implé arall. lakamb évet geté én ur pred, e zo hoah gobér ur sakrilèj. Elsen en doé groeit guéharall, é gré er profèt Daniel, er roué Baltazar. En ur banùés bras, a pe oé tuemmet dehon, groeit en doé digas ar en daol el lestriaj sakret laeret én Tanpl a Jérusalem aveit évet geté. En noz-sé memb éh oé kastiet get en E. Doué, lakeit d'er marù, ha diskaret tré é ranteloh.

Péhein e hrér hoah dré sakrilèj é hoal-obér doh el lehiou sakret : iliz, chapél, béréd, eit-ekuir é rein énné ur fall daol d'unan benak. En iliz en um d'ol liézan er bobl gristén aveit inourein ha pédein en E. Doué. Lod ag en ilizieu e zo bet konsakret get en Entru Eskob, réral nen dint meit beniget.

Met ne vern atañ : oll é teliant bout inouret rak en iliz e zo ti en E.Doué.

Be zo oué tud gloestret, konsakret de Zoué, èl men dé er vé-léan, èl léannézi... Ur sakrilèj é ou goaldretein don ou skoein, é lakat ou inour édan en treid, doh ou doug d'er péhed lous. Hiniñ en dé, ér broieù mé ma handéet er gristénion ha drest-oll er véléan, é ma stank er péhed-sé.

A zivout er goal-gredenneù, MB. gallein e hrér laret en ou havér liés ar er mézeu. A pe za d'ar hlenùed koah ar un tiad lonned é larér mar a huch é ma sorsét er seud. Ha kredenneù sort-san e zo diés ou dihouricennein é mar a gornad-bro.

Péheñ e hrér dré hoal-gredenneù, p'un fiér e ardeu pé é komzeu n'en des ket en E.Doué staget nerh erbet dohté. Elsen é hrant, er ré e g'ed start é ma fall bout trizek doh taol, monet é hent d'er gunér... h.h... Amoèdaj é en dra-sé !

Lod arail - drest-oll er ré youank - e glask hanañet treu kuhet pé en amzér de zonet... Ind é ia de gavouit sorsérian, divinerion a bep sort. Nen des, MB. meit en E.Doué hag e hell gouiet petra e arriñou. Gobér ardeu sot, lorbañ, é sigur gouiet er péh e arriñou e zo é guirioné ur péhed. Ha neoah pegement a dud, penneù sot pé penneù skan, e zo bet èlsé lorbet get sorsérian, divinerion, de laret é laeron, ha skannoit ou yalh ?

Ar er mézeu, liés a huch é vé beit de gavouit diskonterion eit guellat d'en dud pé d'el lonned. Kement-sé nen dé ket dihuennet grons get en iliz, èl ma vé kredet get ul lod kaer a dud. Hiniñ en dé é kavér tud abil ha gouiek erhoalh eit tennin d'er splann er hlenùedeu ; met liés é huélér kaset dirak er barnour diskonterion nen dint meit laeron. Nen dé ket dihuennet monet de gavouit diskonterion, adal atañ mar ne larant ket pédenneù sot ha mar ne houlenant ket harp get er goal-spered eit gobér ur huellaenn benak. Met den erbet ar er doar ne lakei hafni de séheñ ar é dreid, na ne laerou amonenn, kent men dé goéret er seud. Amoèdaj tré é en treu-sé !

Mar a huch é vé inouret Doué pé er Sent éñ ur féson dihuennet get en iliz, èl men dé gobér drammeù get deur beniget. Lod arail e verch ou hanñ éñ ur "chadenn pédenneù" eit en dout grés ha yehéd... Lorbañ rah en treu-sé ha goal-gredenneù : un fiéin e hrér é ardeu nen des en E.Doué staget nerh erbet dohté.

"Un Doué hebkin e adorei" e lar er getan gourhemenn. Inour en adorasion e zo deliet de Zoué hebkin ; rein en inour-sé d'un dra kroéset, ne vern pé hani, e zo péheñ dré idolatri.

.. E gré er baiannaj stank e oé er poblu e inouré èl douéed lonned, en héol, er stired... Elsen er bobl grek, hag en doé neoah ur spered luemm, en doé groeit douéed ag er péh e blijé miian d'ou deulegad ha d'ou halon. Yeu, pé Zeus, e oé Doué en néan, er hogus hag er manniéu ihuél ; Neptun e oé Doué er mor hag er bageu ; Pluton, Doué en téchled. Erack gañnedigeh Hun Salvér, ne oé meit er bobl juif he unan kaer hag e hoarné biñ é mesk er baiannaj sklérder er huirioné é aderein un Doué hebkin.

Hiniñ en dé ne huélér ket mui, éñ ur broieù-ni atañ, hafni é aderein ul lon, un delienn benak. Met ér broieù gouid, éñ Afrik, éñ Azi, éñ es hoah un nivér bras a dud hag un daol d'en idolatri. En ou dalledigeh, ind e ador kement sort treu-so. Mar a huch é vé kleñet er visionerion é komz ag er broieù idolatr, ha guélet e vé é lod a ziskoadegeu, "Ekspozision er Misionerion", un delienn, ur Boudha, hag e zeuhlin dirakton er baiannéed ag en Azi. Er visionerion e glask, par ma hellant, tennin er boblu-sé a deoèlled en idolatri ha stréu éñ ou halon sklérder er Fé. Chetu perak, é teliet harpein dré hou larganté, er vrediheù é zo bet salet eit sekour get er visionerion gounid de Zoué er bed abeh.

"Un Doué hebkin e adorei

Ha ne garei meit get réspet".

Honneh é ketan gourhemenn en E.Doué. Displéget é bet deoh er saléad-men. Hui hou pou chonj a sentein dohti penn d'er benn. Ha n'ankoehet ket penaos unan ag-hun devériéu brasan é kevér Doué e zo er bedenn. Ketan tra d'obér da vitin e zo um lakat ar benneù hun deuhlin d'adorein en E.Doué. Ha de noz er gristénion vad e lar ur bedenn benak eit lakat ou housket éstré dehorn en E. Doué.

DEUZEKVIET PREDG

E I L G O U R H E M E N N D O U É

En E.Doué, a pen des bannet é lézenn, en des merchet é t'ér gourhemenn hun devériéu éñ é gevér. Eit ou berrat, gellein e hrér ou lakat édan ur gir hebkin : en inourein. Met peb gourhemenn e zalh arnamb inourein Doué éñ ur mod dishanval.

Er getan gourhemenn e lar d'emb inourein Doué éan memb, er peh e zo, é l ma ouiet devér en adorasion. En eil gourhemenn e vo displéget dech brémen e houlenn genemb inourein hanù santél en E.Doué é n ur zihuenn dohomb a douiein é géu, a vlasféméin hag a obér goal-bedenneu.

Sell mui men dé ihuél un den é stad, sell mui eué é toliér rein inour dehon. En E.Doué, er gouiet e hret, e zo Mestr drest en oll vistr : é hanù e zo enta é leh bout mélet drest oll en hanù arall. Nen des hanù erbet kaeroh, inouraploh eit hanù en E.Doué. Ean e laka, e lar domb sant Paol, kement glin e zo de blégin é n néan, ar en doar hag é n ihuern. En hanù-sen e ra maich mui a lehiné hag a eurusted é n néan d'en éled ha d'er sent, ar en doar éan e zoug konfort ha nerh d'er gristénion, hag é n ihuern spont hag ankin d'en diouled ha d'ou hansortad.

Nen dé ket enta ur soch ma houlenn en E.Doué strèu ar é hanù santél en inour, er respet e vé reit dehon éan. Ret é, MB. laret hanù en E.Doué get er vrasan doujans hag er vrasan karanté. Un hanù a salvédigeh é, ha n'hellér ket gobér meit un imple mat geton, un imple revé mé ma merchet é lézenn en E.Doué :

"Hanù Doué é géu ne douiei ket,

Ma n'ei laret meit gét respet".

"Hui e soujo en E.Doué ha hui e douio dré é hanù". Chetu komzeu e gavér ér Skritur Santél. Gellein e hrér enta touiet, de laret é lakat en E.Doué de vout test é ma guir er peh e vé laret pé groeit. Neogh n'hellér ket touiet ne vern pegours, é féson dibrepos, met hebkin a pen dé ret, lakamb pe vér galdet de vout test dirak er barnour. Dé ou homunion vras, er yagalé disket dehé ou relijion, e reneué dirak en oll er promesou e oé bet groeit aveité ar er Fons a Vadéant. Ou dorn ar en Aviél, gratat e hrant ind memb, ag ou vat volonté, troein kein de Satan, d'é obéreu ha d'é ardeu ha chom perpet fidél d'ou Badéant.

Be zo tud ha ne hellant laret nétra heb kemér en E.Doué de vout test ag ou homzeu : "Guir é kement-men ha kement, é l men des un Doué". Touiein é géu é en dra-sé, touiein heb nen dé ret, aveit ket ha nétra, hag é n arbenn ag en inour dehiet de hanù en E.Doué, dihuennet é touiereheu sort-sé.

Erasch péhed é touiein énep d'er huirioné. En E.Doué e zo mammenn er huirioné hag un anjuli heb par é el lakat de vout test ag ur géu. Ur péhed bras é, ur parjur, touiein énep d'er huirioné, drest-oll dirak er barnour. Lézenn en E.Doué e zihuenn grons kement-sé : ne zelliér ket gobér er fall, nag é

tenché er vad disoh anehon. N'hellér ket touiein gobér treu dihuennet, ha nen des daih erket d'ou gobér. Ur péhed nevé e vehé kas de benn en treu grateit dré un douiadell sort-sé...

Er roieu groeit genemb ha dalhet e zo un inour dakoret de hanù en E.Doué. Ne vé groeit ro nameit de Zoué : dehon éan é vé grateit gobér un dra vat benak, liésan dré helloud ur sant. Aveit disoh get ul labour, aveit ésat ag ur hlenùed, é vé grateit ur perhinded de Lourd pé de Santéz Anna. Liés é vé guélet é Santéz Anna morasrion deit de gas de benn ur ro groeit é n un taol arnan benak pe oé ou bag édan solein. Ro e hra hoah el léannézi, er véléan, é hloestrein ou buhé de Zoué. D'el liésan kavein e hrér tri ro groeit élsé : er ro a beuranté, er ro a huerté, hag er ro a sentereh.

Un dra vat é gobér rô, rak gratat un dra benak de Zoué e zo dougein inour dehon. Met ne zelliér ket ankouat penaos er ro e zalh stert arnamb gobér er peh hun es grateit hag ur péhed e vehé chom heb derhel d'er peh e zo bet grateit. Chetu perak ne zelliér ket gobér ro heb chonjal ha goulenn aviz. Ha mar bé re ziés derhel ur ro é hellér atañ get er hovézour, pé en torrein, pé ahéol en troein é n un dra ésoch de gas de benn.

Dré en eil gourhemenn é ma hoah dihuennet dohomb a vlasféméin. Blasféméin e lar er Hatechim e zo komz pé skriù énep d'en E.Doué, d'er sent pé d'en treu santél. Gellein e hrér blasféméin é nahein er peh en des en E.Doué drest oll en dud, é l ma vehé laret : Doué nen dé ket just, kri é é kevér en dud, pé hoah é anjuliéin dré gomz pé dré skriù er huérhiéz hag er Sent. Pegement a lévreu e zo bet skriùet élsé get tud difé, é l ma oé Voltaire, Renan... : komzeu brañ ha flour, meit komzeu lan a fallanté aveit en E.Doué hag er Sent.

Ur péhed bras é blasféméin, rak ma um gemérér doh en E.Doué, santél ha mat heb somm é kevér oll en dud. Goah é er blasfém eit péhed er ré en des staget Jézus doh er groéz. Ne houient ket anehé éh oé Mab Doué e staget doh er groéz : er blasfémour e houï reih mat, éan, doh più en um gemér.

Anzér el Lézenn goh, meinatait e oé er vlasféméion. Er penn ketan ag en iliz merchet e oé er blasfém ar roll er péhedou brasan. Hiniù en dé ne vér ket mui ken dri doh er ré um daol d'er vlasfémereh. Met un dra e zo guir atañ : ur péhed bras é er blasfém pen dé groeit a huir volanté ha get hanadédigeh mat. Ha liés a hueh é vé kastiet get en E.Doué ar en doar-men kent bout kastiet é n un féson éhusoh é n ihuern. Er blasfém é denn ar

en doar drougeu a bep sort. Klendedeu, brezelieu, taoleu fall amzer.

Nag un touiadelieu, malloheu ha sakrereh e gleuér duhont ha dumen, tammeu bras liés, pe vér dré er mézeu ar valé. Surhoalh er beizanted ou lar dré fall blég kentoh eit dré fallanté ha diarbenn kement-sé nen dint ket rah pshedeu bras. Met nag ur fall blég sakrein ha mallohein, aveit Kristénion ! Nen dé ket get touiadelieu ker bras, ha ken spontus ma lakant de grémein, éh ei arak el labour. Ha nen des ket leh de vout soéhet é ma fall en est maravlé : stankoh é sakrereh mar a beizant eit er gran e zo hadet éh erñ !...

Un dré vat é bout douget eit er rérall ha gobér vat dehé. Kement-sen e sell er vertu a garanté. Met é leh tennéin vad d'er rérall é hellér oué goulenn un groug dehé, lakamb dré gomzeu sort-men : "Me garché ra chomohé klan hannoh pé hanneh"... Ur péhed é goulennéu éh men dé er ré-sé : ou hannein e hrér goal-bodenneu...

Diskoamb perpet MB. inour doujans ha karanté d'hanñ santél en E.Doué, ha de hanñ é Vab Jézus. Pe gleuamb blasfémein hanñ en E.Doué, laramb, ahoel a galon : "Revo mélet en E.Doué". Doh er homzeu-sé éh es merchet induljanséu kaér. Hanñ en E.Doué, hanñ Jézus e vo er ré zévhan e lareemb kent merdel : reveint, adal hiniñ, hanñ mélet get oll gristénion er barréz...

TRIZEKVET PREDEG

EN D E R V E T G O U R H E M E N N

Nen dé ket traoalh demb diskoein respet de hanñ en E.Doué : deliein e hramb ohpenn inourein en dé santél en des goarnet aveiton. Heb geu, oll en déieu e zo d'en E.Doué, met éan e houi é rinkamb ou implé doh un darel d'el labour. Chetu perak, en E.Doué ne houlenn genemb ar gorv er suhun meit un tammig amzér, mitin ha noz. Mes aveiton en des diforhet er sul, ha merchet é tellé en dé-sé bout akerh dehon. Ret é demb, hiniñ, chom enta un herradig de chonjal penaos é teliér miret ha santefiein er sul...

E rein d'en dud haeh dé aveit labourat, en E.Doué en des goarnet aveiton er sul. Met en Iliz hag en des karg de santélat en infanneu en des merchet d'er gristénion gouélieu arall de

viret éh er sul. Péar e zo anehé é bro Frans : Nendeleg, Yeu en Asansion, gouél Maria Kreiz-Est, ha gouél en Oll Sent. Ohpenn hoah en Iliz en des spiseit penaos santefiein er sul hag er gouélieu : "Arsañ peb sul a labourat" e laré gourhemenn Doué : "Sul ha gouél kleù en Overenn" e zo merchet é gourhemennéu en Iliz.

"Arsañ peb sul a labourat" : henné é er hetan tra rokis eit santefiein er sul. A pen doé kroéet er bed, Doué, er seihwet dé, e zichuésas, de laret é éan e arsañas a groéin. Chetu perak é venn oué ma arsañ mab-den a labourat en dé men des diforhet aveiton : "Hui e labouro oll en déieu ag er suhun, e lar er Skritur Santél, met er seihwet dé, ne vo groeit tamm labour erbet, na hui, nag hou meùel".

"Arsañ peb sul a labourat"... dichueh er sul e zo kemenné get en E.Doué : goulenné é oué get natur mab-den. Nen dé ket ré ag un dé peb suhun eit chervij en E.Doué, hag um souarsi a salvédigeh en nésan. A durall splann é en des er horv dober ag un dichueh bennak. N'hell ket bout perpet pléget bet en douar, krommet ar el labour, a vihannoh kent péh é vo dralhet.

Be zo labourieu nen dint ket jaojabl bout groeit d'er sul, er ré e bouiz mul ar er horv eit ar er spered... Dihuenet é arat d'er sul, torrein en douar, gouriat hir amzér. Gallein e hrér gobér labour spered : lenn, studiañ, hag ohpenn, éh m'er gouiet, gobér labour en siegeh, er stal, labour ardro er ré klan labour ardro en treu e ia de goll, lakamb er foén, en est. Met, kent monet d'er sul ardro un est e ia de goll, mat é er rein de ouiet d'en Eutru Person. A vihannoh é hrér fall skuir d'er rérall, rak ur péhed bras é labourat pé gobér labourat d'er sul, adall atañ ma pad el labour un herrad amzér, diñ ér bennak...

Arsañ peb sul a labourat, chetu petra e rinkér gobér ketan penn eit santefiein er sul. Met nen dé ket erhoalh miret er sul é tichueh, ret é ohpenn santefiein en dé-sé, drest-oll é kleuet er Overenn éh m'er gourhemenn en Iliz :

"Sul ha gouél kleù en Overenn

Get fé gredus ha penn d'er benn".

En Overenn e zo kreiz kalon er relijion gristén. Hi e re-neué ar en aotér er saKrisis en des guéharall keniget Jézus ar er groéz : Nen des enta nétra guell eit en overenn eit adorein en E.Doué ha tennéin arnamb é hréseu. Chetu perak, eit santélat er sul, en Iliz e houlenn genemb édan boñ a béhed, kleuet en overenn peb sul ha d'er gouélieu miret, meit ma vér klan pé parreit get un dra banak a bouiz.

Guéharall éh oér fidél grons d'en overenn ; hiniù en dé digaréieu a bep sort e gavér eit chom heb overenn : ré bél é en iliz, fall amzér e zo... Suraoalh parreit e vér mar a huch dré fall amzér a gleuet en overenn d'er sul; met, ret é el laret, ar gresk éh a el lizidanted émesk en dud a zivout en overenn. Eit er ré youank, ne vé ket ré hir en hent na ré vil en amzér de vonet de valé d'er sul...

Deit d'en overenn d'er sul hag um lakeit én iliz, wann éh ur gognélig hennak pé é toul en nor, met él leh ma huélér mat er beleg doh en actér. Keméret er plég de vout kours erhoalh d'en overenn : rak, en iliz er merch demb, ret é kleuet en Overenn penn d'er benn, heb há berrat tamm erbet.

Chonjet, MB. a pen det d'en overenn, éh oh deit, wann heb éh eit hé hleuet, met eit hé laret hag hé henig de Zoué ar un dro get er béleg ha dré er béleg. Mat é deoh enta goulet pèsort pédenneu e lar er béleg én hou leh hag én hous hanù, mat tré héli en overenn én ul livr, eit um unannein get er béleg guellan ma héllét. Poéniet enta, MB. de gleuet en overenn get er nemb kalon hou pehé bet doh troéd er groéz étal Jésus é verdel. E leh bout hou spered ar valé, hou teulegad é sellet duhont ha lumen, revo hou chonj get er Salvér staget doh er groéz, pédet ha kañnet get fé ha kalon.

Er gristénion vat e laka poén de zonet d'en overenn-bred, ahoñl peb eil sul. En overenn-bred é vé reit en avizeu d'er barréz, displéget en treu brañan ha groeit er muian a inour de Zoué. Perak ne vé ket mui ceit d'en overenn-bred peb unan d'é dro él guéharall ?....

A dra sur, é kleuet mat en overenn hag é lezel a kosté pep sort labour é vé dijaoj en dé-sé, é sentér doh lézenn en E.Doué. Met er gristénion gradus e glask gloestrein er sul akerh d'en E.Doué é tonet d'er gospereu, éh obér évreu a garanté pé a zévotion. Allas ! mañoh mui é vé dilézet hiniù en dé er gospereu : ne huélér mui énné, d'el liéssan atañ, na paotred na merhed youank, guell é geté monet de valé... Guéharall hoah én ul lod kaer a diegeheu é vezé laret peb sul er chapelet, lennet ur pennad ag ul livr a zévotion, ceit d'er véred de batérat ar bé er ré varù ... Kollet é en dra-sé !.. Suraoalh monet d'er gospereu, laret er chapelet, mar nen dint ket grons devérieu a gousians, e zo neoañ aveit guir gristénion mercheu biù a fé hag a garanté...

Ne gavér ket amzér de zonet d'en overenn, de dostat d'er

gospereu, met hoar en des rah en dud de zeverransal d'er sul. En iliz, guir é, n'hé des ket parreit doh hañni deverransal dé en E.Doué. En deverransau nen dint ket dihuennet d'er sul, méit ma véint jaojañl hag heb danjér eit en inéan.

Allas, mañoh mui é vé dizinouret bremen dé en E.Doué ! Sellet éndré deoh. Eit kalz a dud, drest-oll er ré youank, er sul e zo deit de vout dé en diaol. Impléet e vé doh hum durel d'er péhed, d'én évaj, d'er hrolleu ha de beb sort plijadurie dihuennet. Kavein e hrér ag er sort dirolleu-sé éh hérieu ; met soéhusoh é ou guellet ar er mézeu, é parrézieu hag e oé betag neuzé ag er ré huellan ag en eskopti...

Un devér é eit er gristénion rein skuir vat d'en oll é santeifein er sul. Mar ne vé ket inouret en dé santél-sé él men dé ret, e vo guélet kent pèl hun bro é vonet a druhegh. Hui enta, MB. bést fidél de gleuet en overenn ha de hoarn er sul akerh d'en E.Doué. Néhansus hag ankinus é guélet kristénion é kleuet en overenn a vitin, ha goadé é ridek d'anderù heb tamm poén erbet ar ou spered; eit monet de huélet peb sort hoarieu, ha ne vern émen, é sigur n'en des na droug na riskl erbet. Neoañ nen dé ket heb rézor en des er Spered Santél laret : "En neb e gar en danjér e vo diskaret ha féhet". A pe zegoého genoh en hoant de vonet de glask, get plijadurie er bed, deverransau dihuennet, chonjet, paotred ha merhed, é komzeu er Spered Santél. Ha hui, tadeu ha mammeu, eúshet mat de gas hou tud youank d'en overenn ha de houlet pé sort hantereh ou des ind d'er sul d'anderù.

PEARZKUVET PREDEG

ER BEDERVET GOURHEMENN

Ichiù omb, get en dervet gourhemenn, a rein deoh de ha-naout ha de gomprenn guell er devérieu hun es é kevér en E. Doué. Hiniù é krogamb én ur stédad gourhemenneu arall, er ré mé ma merchet énné hun devérieu é kevér en nésan. Diféret e vo deoh hir hañhir er peh e zo kuhet édan peb unan anéhé. En hani fournisan én ou mesk e zo er bedervet gourhemenn : kavein e hrér énné devérieu er vugalé é kevér ou zud, devérieu

en tad hag er vamm, devérieru er vistr, ha ré er serviterion...
Aveit hiniù traoalh e vo domb komz ag en devérieru en des er
vugalé é kevér ou zad hag ou mamm, é héli er Hatechim :

"Tad ha mamm a galon vat kar
Aveit biñein pèl ar en doar".

Dré er bedérvet gourhemenn é ma kemennet domb karein hun
tad hag hur mamm. Met splann é de huñlet, non dé ket ret d'en
E.Doué gobér domb karein en tad hag er vamm : treu erhoalh é
ag ou madeleh, ag ou haranté eit lakat én hur halon er garanté
tinéran aveité. Più, arlerh en E.Doué, en des reit domb er vu-
hé ? Più en des hun goarnet, più en des hun maget, hun diskot,
più en des groët domb bout er peh mah omb ? En tad hag er
vamm. Karet en tad en des huizet eit gounil bara deoh, en des
poñiet eit ma ne veher ket bet én diovér a nêtra. Karet hou
mamm hag en des hou maget, hou luskennet én hou kavél, hag en
des keméret genoh kement a soursi...

Digalon ha dinatur tré, goah eit ul lon, e vehé en hani
ne ziskoehé ket tamm karanté erbet d'é dud. Mar a hueh rekis é
d'en tad ha d'er vamm derhel berr ar ou bugalé, éañnein ou fall
biégeu... Met kement-sé ne zeli ket teinat karanté er vugalé
aveité. E hobér desé, vad ou bugalé e glask en tad hag er vamm.
Hag é ma vé laret liés : "En neb e gar e gasti mar dé ret", hag
er hastimant e zo aberh en tad pé ur vamm ur merch a garanté é
men dé ur bok.

Er vugalé e zeli gouiet mat é talh ou zad hag ou mamm leh
en E.Doué étaldé. Perh ha bili en des ou zud arnehé rak m'ou
des reseñet get Doué karg d'ou desañ. Chetu perak é houlenner
get er vugalé inourein ou zud : "Inouret hou tad hag hou mamm
én hou komzeu, én hous obéreu", e lar er Skritur Santél. (Eoc.
III, 9-10). Ha neoah, liés a hueh hiniù en dé en doujans en
des bihanneit é mesk er vugalé aveit ou zud. Er baotrad e za
de vout muich mui distag a zoh ou zud, hag er merhed digabestr
kaer ne glaskant meit plijadur. Fall reskondein e hrér en tad
hag er vamm, disprizet, goapeit e vent,... a gri é vé ceit geté
ha be zo bugalé dinatur erhoalh eit ou anjulier pé sañein dorn
arnehé. Ur pehéd bras é bout direspot doh é dad hag é vamm, ou
goaldrétein én un dra bennak a vras, é ma vehé ou skoein.

Hiniù en dé, er vugalé e gav é ma stert bras sentein, er
ré vras ha memb er ré vihan. Ha neoah de bep oéd, é kement

Ha neoah de bep oéd, é kement stad, é ma ret sentein : "Duga-
lé, a lar sant'Paol, sentet d'ho tad ha d'ho mamm é kement
tra zo" (Col.III,20). Er sentereh e zo ur vertu ag er guel-
lan é buhé hur Salvér, hag er pennad a drihueh vlé e dreménas
é Nazareth e zo merchet berr émen én Aviél : "Jézus e oé sen-
tus doh é vamm hag é dad magér".

Il Jézus, er hroëdur kristén e zeli bout sentus doh é
dad hag é vamm ha gobér, a voianté vat, er peh e zo kemennet
dehon. D'er ré youank eusé, paotred ha merhed, é ma ret sen-
tein doh ou zud : dobér o des liés a vout reiher, a vout
éañnet eit o brasan vad. En ur gir gourhemennet é d'er vugalé
sentein doh ou zud é kement tra zo, adal atañ ma vé mat ha
revé lézann Doué er peh houlenmant. Neoah mar bé galhet ur
hroëdur get Doué de vout béleg pé léannéz é ma ret ou haitat
evait sentein doh en E.Doué, e houlenm boat karet drest
bep tra...

Dré er bedérvet gourhemenn é ma hoah kemennet d'er vu-
galé harpein ou zud én ou dobérieru, ré er horv ha ré en iné-
an. "Dinatur en hani e zo kri erhoalh eit dilezel é dad", e
lar er Skritur Santél. (Prov.XIX,25). Er garanté, er justis,
en hanadédigeh e bouiz stert ar er vugalé sekour o zud. Poé-
niet ou des guñharall d'ou desañ : d'er vugalé é ma ret bremen
magein jaojabl o zud mar n'hellant ket mui labourat, un sour-
si anehé, gobér ar ou zro mar dint klan pé skoeit get er
gohoni.

Ur merch a garanté é pédein aveit é dud, drest-oll a pen
dint fariet pé ankoueit dehé en hent d'en iliz. Ne zeliér
ket hebkin kemér soursi ag ou horv pen dint klan, met klask
gobér vad d'o inéan é rein dehé en tu de reseñ abret erhoalh
ou sakremanteu. Ohpen, ret é hoah en devout choñj a lakat
pédennou, overennou geté pé varñeñt... Chetu devizet deoh,
MB. dré hir, brasan devérieru er vugalé aveit ou zad hag ou
mamm. En ur achi, ni e huñlei, doh sklérder er Skritur San-
tél, pénaos é vo digollet un dé de zonet er ré en do poñiet
eit doug karanté hag incur d'ou zud, ha kastiet er ré n'ou dou
ket groeit...

Er skritur santél e lar domb é vo meliget tré er vuga-
lé dinatur ha divergont. Merchet e oé é lézann goh skoein
a daoleu mein en neb e oé dinatur erhoalh eit seüel dorn ar
é dad pé é vamm. Hiniù, en dé, douseit ha franket é é

l'ézenn, met ne zeliér ket ankouat penaos é ma bet kastiet mar a huch get en E.Doué er ré en doé divarchet tré a zivout er bedêrvet gourhemenn.

En arbenn man doé é dad Noé évet ur banig ré ha kousket hantér nuah, Kam, é vab, en doé groeit bourd geton dirak é vrodér. Met er ré-men en doé keméret ur vantel ha goleit ou zad get réspet. A pe zihunas Noé, ha ma klebas petra en doé groeit é vugalé, éan e laras : "Meliget rovo bugalé Kam, met rovo beniget ré é vrodér..." Devéhatoh mab er roué David, Absalon e oé groeit anehon, en doé tolpet fall gansorted eit diskarein rantelch é dad. Let en E.Doué e oé a du get David, hag un dé ma oé bet ret d'Absalon teh araok, chomel e hras louiet dré er bléu hir en doé doh barr ur huéenn. Unan a soudarded David e zigoéhas arnehon hag en trezas get un taol lans...

Ar er vugalé en devo poénié eit karein o zud, um sour-si anehé, gobér ar ou zro get doustér ha pasianted, en E.Doué o daolo a leih é hréseu kaeran hag é venoh tinéran. Peah, karanté e vo én o zi, guir eursted e vleho én o halon.

"Tad ha mamm a galon var kar

aveit bidéin pèl ar en doar"... Henneh é en digoll e zo grateit get er Katechism d'er vugalé sentus ha karantéus. Ya, M.B. liés a huch en nob en des sentet perhuch mat d'er bedêrvet gourhemenn e zo diskoeit dehon, dré é vugalé, é vugalé vihan, ur garanté tinér. Berr pé hir en amzér en des de vihéin geté, ne vern atañ, ne vo ket ankoucit biruikin en don-sé get é vugalé, tré ma vo ar en doar, hag oué goudé men devo roseñet ér baradouz en digoll grateit d'er ré e glask miret perhuch mat gourhemennou en E.Doué....

PELZEVET PREDEG

DEVERIEU EN TAD HAG ER VAMM

Hiniú en dé é vé klebet liés tud doh un glemm nen des mui a sentereh get er vugalé, ne gavér mui én o mesk meit penneu aúlet ha digampenn... Lakat e hrér er garé ar en amzér e vihámb énon. E guirioné, en droug ne za ket hebkin a zianvéz, ha mar dé ken divalañ en treu, ken digampenn

er vugalé, en tad hag er vamm, liés, n'o des meit skoein ar ou halon ha kovésat é ma dré o goal é.... Aveit sekour geté desañ o bugalé ha disoh d'er guellan get en deverieu ag ou harg, é ma bet kampennet er predeg-men.

Nen dé ket ret, tamm erbet, pouizein arneh karein ho pugalé. Henneh é, B. er plég krihan ag ho kalon. Met hui e zeli karein ho pugalé heb goannedigeh, na ré ha bihan, ou harein unan él en all. Oll é mant ho pugalé, ha dohté oll é teliet bout karantéus. Diskoein mui a garanté de unan anehé e zo d'el liésan hadein é kalon er réral kas, évi ha dis-peah.

Hui ho po, M.B. soursi de zihéal doh er hlénádeu e goeh ker stank ar er vugalé. Hui o goaranté doh koment droug e zo, o gusko heb ré a vrageriseu, o lako de labourat heb gobér goask dehé, hag o sada de vout peizanted pé michérierion kriú Na kalonok.

D'el liésan en tadeu ha mammeu e gomprenn mat ou deverieu é kevér ou bugalé revé er horv; met ul lod bras anehé e chom discoursi kaer a zivout diskemant kristén o bugalé. A vihan, neoah, é ma ret diskein er hroédur, digor é spered ha troein é galon tréma en E.Doué. Hag aveit en akours de bédein, aveit er plégein d'er mad, en difari dré gaer, er vamm ne gavo ket hafni de lokel éh hé lah. Erbad e vo kas ur hroédur d'er skol get ur mestr ag en dibab, mar nen dé ket bet desañet ha disket revé. Lézonn Doué a vihan ér gér, er hroédur-sé ne droei ket, d'el liésan, de galz a dra.

El ma larér mar a huch : "Divreh ur vamm e zo ketan bank-skol ur hroédur". Disket onta, mammeu gristén, d'ho pugalé laret get dévosiñ hanú santél Jézus hag hanú Mari, disket dehé patérat. Sell mui na tigoro ou spered, hui o zisplégo hirekoh dehé er guirionéieu brasañ ag er fé, hag e hrei dehé tostet é kours d'er sakremant ag en aotér. Na ka-bluset é er mammeu e laosk o bugalé de zonot ar en oéd heb rein dehé hanañedigeh erbet ag er relijion, hog gobér dehé kovésat ha komuniein !

A pon des kresket ur hroédur, é telier er has d'er skol ha d'er skol gristén. Un devé a gousians é aveidoh, M.B. rak ér skol gristén hebkin é vé reit d'er vugalé un diskemant kristén. Er skolieu arall n'um soursiér ket tamm erbet ag en dra-sé, ha d'er liésan é klaskér troein spered er vugalé de zishanañein ha de zisprizein Doué hag en Iliz.

Be zo ré hag e lar : "Er skol gristén ? mat erhoalh; met ret é péein aveiti; en arall e zo aveit ket !" Ya, MB. é bro Frans hebkin, hag ur veh é el laret, er skolieu gristén ne zalhant én o sañ nameit get alézon er gristénion... Neoah er skolieu gristén e zeliéhé vout sekouret èl er rérall. Er justis e houlenn kement-sé, pen dé guir er gristénion e zo ret dehé péein taoseu kerklous èl er rérall... Un tammig sekour e zo bet reit er blé-men d'er skolieu gristén, met ne spir ket aveit péein er vistr-skol. Engorto ma veint sekouret tré, goulennin e hrér genoh rein hous alézon aveité : inéan ho pugalé e dalv chpenn eit kement-sé !

D'en tad ha d'ier vamm é hoah derhel berr ar o bugalé ha torrein o fall blégeu. Aveit gobér d'ho pugalé doujein, é vo ret deoh, MB. komz huerù dohtë. Eit o diskein de blégein ha de sentein é kours, é vo ret derhel stert arnehé, ou hastiein a p'o devo disentet. Neoah, MB. ne hoaldretet ket biskoah ho pugalé get imur, doh ou skoain a glei hag a zéheu, énep guir ha rézon : kement-sé e vehé ou sotat kentoh eit ou abilat. Reit dehé kentoh de chonjal pé ken dijaoj é pennadein, pé ken diavizet é ur hroèdur e venn bepret en devout é hoant na gobér d'é chonj. Mar vennet enta desañ ho pugalé èl men dé ret, MB. groeit brezél d'o fall décheu hag um geméret dohtë é kours : de zek vlé é mant diés de éañnein, de uigent é valnt hoah diésoh !

Eurus er hroèdur hag e gav ér gér skuir vat get é dad hag é vamm ! Er vugalé, MB. e zisk muioh dré o doulegad eit dré o diskoarn : douget int d'obér er peh e huflant. Hui e venn ma tei ho pugalé de vout kristénion gredus ; best, hui o unan, fidél d'ho pédenn mitin ha noz, d'en overenn d'er sul, reit dehé skuir vat ur vuhé gristén.

Dicallet drest-oll a laret hag a obér dirak ho pugalé nétra e hellehé o doug d'er péhed. "Goah arzé, e lar Jésus, d'en neb e ra fall skuir d'er vugalé : guell e vehé dehon bout taolèt é sol er mor". Ha neoah, MB. ha nen dé ket guir é ma é ti é dud é kleù ur hroèdur touladelleu, komzeu divalah en des treboulet é galon. Un dé bennak marsé, kavet en des ar strèu ul lévr, ur papér bannak, pep sort amodéaj ha lousteri merchet arnehé, ha chetu kousiet é sperad hag é galon.

Tadeu ha mammeu, um soursiet ag ho pugalé, spiet mat de houlet pé sort lévrou ha limajeu e dro hag e zistro édan o doulegad. A pe cent distér hui e geméré poén geté, hui e

zihoalé m'o devehé bet droug; ha bremen, a p'o des deuzek pé trizek vlé, hui e chomehé heb sellet petra e hrant, heb gouiet émen éh ant ! Un devér a gousians é eidoh gout get più é ma ho pugalé, ha mar kredet éh es un danjér bennak aveité é hantein bannen pé hannoh, en ti-men ti; ne zoujet ket gobér dehé distag ha pollat abenn kaor.

E tan a laret deoh MB. devérieu en tadeu ha mammeu a familh. Marsé ho po kavet me homzeu un tammig rust. Er ré ahanoh - ha stank int, trugéré Doué ! - hag e viù èl guir gristénion, e huélo roih ha splann é ma guir er peh em es laret, hag e boénio de zesañ mat o bugalé...

HUZZEKVET FREDEG

DEVERIEU ER VISTR. DEVERIEU ER HOUNIZION

Aveit achiù tré get er bedervet gourhemenn, ur gomz bennak e chom hoah de laret d'er vistr, d'en dud a vechér hag a labour. Ne gaver d'oi liésan étrézé namoit kas, évi. bourhcutereh a bep sort. Er huirioné e zo honnen : Mistr ha gounizion on des on eil é kevér égilé droèdou, met eus devérieu... e vo displégot deoh heb klask tro orbet.

Er vistr e zalh étal o gounizion loh en E. Doué. A berh en E. Doué ind o des arnehé perh ha bill. Chetu perak é ma goulennet get er serviterion inourein o mistr, revé er homzeu o laré gucharall Sant Paol d'en dud ag é amzér : "En neb e zo é chervij ur mestr o zeli rein dehon inour ha respét" (I Timot. VI, 1). Dihuennein é hrér dohtë kas trouz ar-lerh o mistr, goalgomz anohé, bout direspot geté, pé dihuenn dohtë get ré a duendér hag a imur.

Er servitour, er mechérour e vo sontus d'é vestr ha soursius d'obér, èl men dé ret, ol labour merchet dehon. Neoah mar vehé gourhemennet dehon gobér un dra énep de lézenn en E. Doué, é ma é leh disentein d'é vestr, nag é vehé ret dehon koll marsé é hobr : "Guell é sentein d'en E. Doué, ha disentein d'en dud" !

Er vrasan léaldad on devo er servitour get é vestr. Er

vertu a justis e vo istimet bras geton ha soursius e vo d'hé héli guellan ma hello. Coulennein e hrér drest-oll geton bout perhuch mat ar dreu é vestr, dihoall ag o fondein, ag o laereh, hag a chom de boéz éleh labourat. Dalhet é er mestr é justis de hoprat ur mechèrouer revé el labour en dez groeit. Laer é onta er mechèrouer e chom de lésuoin, de zichuch é leh um daol d'é labour a pen dé pèl er mostr.

Mar en des er hounizion devériou é kovér o mistr-labour, er vistr en des oué ou ré, rak ne zeliér ket monét énep d'er justis nag a un tu, nag a en tu rall. Guéharall ne oé ket dalboh groeit doh er hounidog, er mechèrouer èl ma vehé bet jaojabl ha deliet revé lézonn Doué. Liés éh oé re zisté é nohr eit magesin ha desañ é diad tud. Dousto d'er peh e glouér mar a huch, en Iliz en des bepred klasket guellat stad en obérision, ha dégasot hé dos chonj d'on duchentil e dohp dañné get huiz o labourizion é ma ret péoin ur mechèrouer kir orhoalh eit ma hello magesin é dud ha desañ é vugalé.

Bepred é vo en Iliz a du get el lézenneu e vé groeit eit sekour en dud a vichér... ! Allocations, Assurances, Retraites... Ha ne zihuenn ket anohi grons d'er vechérouer arsañ a labourat, man dé ret, eit gobér d'er vistr kreskein ou gopr re zisté.

Rein d'er labourizion ur gopr kir ahoalh, hannah é sour-si ketan ur mestr. Coulennein e hrér hoah goton bout mat dohté, ha gobér goté get doustér ha madoleh heb rustoni na dispriazans erbot. Er mestr ne vercho ket d'ur servitour labouric adrest é norh, ha éan e rei dohon amzér de zichuch.

Met ur servitour nen des ket hebkin ur horv, un tiad tud de vagoin : éan en des un inéan de gas d'er baradouiz. Kablus é onta er mostr-tiegeh nen dé ket pradérius orhoalh de sollet ma viù é servitorion èl guir gristénion, de lezel geté en tu de vonot d'on overenn, de dostat d'er sakremanteu ha de rein dehé er skuir vat ag ur vuhé gristén...

Chetu brenen é berr giricu petra e zeliamb ni, MB. d'er ré en des porh ha bili arnamb a berh en Iliz hag a berh er goarnemant. Peb sort sorbionneu e glouér ar en Iliz, or ré e zo é penn anohi ha drestoll ar on duchentil béléan.. Klaskein e hrér gobér goab anohé... Hui MB. n'ankoéhet ket penaos er Pab, on Eskob, er véléan, oll é talhant leh Hun Salvér ar on doar. Lakotint bet a berh Doué de vout mistr ar

er gristénion, de sekour goté gounid er baradouiz. Dalhet onta d'ou inourein, dalhet de santein dohté ha n'ankoéhet ket penaos en neb um zistag azoh er béleg, e zistag azoh lézonn on E.Doué.

Inouret en duchentil béléan, chomet a du goté, sekouret oué goté. A Doué men dé bet laeret madeu en Iliz é blé 1906, ponnér bras é er samn e bouiz ar er parrézieu. Er B. Eskob nen de rein d'er véléan meit er peh e chorrér got dinér en Iliz. Coulennein e hrér onta genoh rein kalz pé bihan, revé hou tañné, - talvoudegeh un deùeh labour d'er bihanan - aveit sekour biùein er véléan ag en eskopti, rak "peh unan e zeli biùein doh é vechér", e lar en apostol Sant Paol.

A durall ni e zeli karein er vro mah omb gañnet énni, ken kaer èl nen des hanni é bed, ur vro-hag en des desañet tud a spered hag a galon. Inour ha respet e zeliér de rénerion er vro, er barréz, rak ma talhant leh on E.Doué é peh e sell en treu ag er bed-men. Ret é hoah demb santein doh lézenneu er vro, adal atañ man dint mat ha groeit revé er justis. Peb unan e zeli sekour er vro revé é stad, kemér é lod ag en taosou e bouiz ar en oll ha dihuenn er vro betag er marù man dé ret.

Un devér a gousians é monet de vochein sell guéh ma vé bochereh ha bochein bepred aveit er ré e hello guellan cher-vij er vro ha dihuenn er relijion. Aveit en dud diaviz ne huellant ket pelloh eit penn o fri é laran : "En hani e gas un den de lahein e zo multrér èldon; en hani e gas un den de lariz de obér lézenneu fall e zo kablus kerklous èldon"...

"E ma perpet en Iliz, er véléan, a du got er vistr, get en duchentil !" Chetu, MB. komzeu e glouér liés get el labourizion. Pourkeh tud skan o fonn, aveit kredein sorbionneu sort-sé ! Pe garehent taolein un dram-sell ar lihériou-mour Léon XIII, Pi XI ha Pi XII, ind e huélehé penaos en Iliz en des dalboh klasket guellat stad er vechérouerion, dihuennet er ré distér ha groeit d'er vistr péoin kir orhoalh o labourizion. En Iliz nen dé ket hani aveit er ré-men hag er ré. Hi e zo hebkin a du get er huiriomé hag er justis, ha hi e glask, par ma hell, lakat de zisoh é mek en dud louiné, justis ha peah on E.Doué.

ER BELVET GOURHEMENN

Ni e zeli karcin en nésan ha dihoall a obér gou dehon. Er bemvet gourhemenn e spisa hoah lézenn er garanté, pen de guir é kavér énni er girieu-men :

Ne ves ket multrér d'ha nésan
Revé er horv nag en inéan.

Gellein e hrér gobér gou d'en nésan é diù feson : revé er horv doh el lahein, er skoein..., revé en inéan doh en doug d'er péhé dré er hoal-skuir. Disul é vo komzet deoh ag er hoal-skuir, er "skandal" el ma lar er hitachim. Hiniù, pouzamb heb-kin ar er girieu ketan : ne ves ket multrér d'ha nésan, revé er horv...

En E. Doué, MB, e zo hur Mestr drest en oll, dré men des hun zennet a netra hag hul lakeit ér bed. Éan e zo hoah hur Mestr rak ma hun goarn de bep kours; hag a pe zohé dehon chom en distérikan tra heb hur goarantein, é vehemb disman-tret abénn kaer. Splann é enta é ma en E. Doué mestr ar buhé mab-den ha éan hobkin e zo é leh hê lomel geton a pe gar. Ohpenn, er vuhé e zo brasan dañné mab-den er en doar... Chetu porak lézenn en E. Doué e zihuenn grons er multr. Ein er marù de unan bonak, a vat volanté, e zo un torfet éhus hag e vé kastiet get en E. Doué ha lézennou er vro.

Er penn ketan ag er bed, Kaïn en doé keméret kas doh é vrér Abel hag el lahet. Met, abénn-kaer, éan e gleù boch en E. Doué é laret dehon : "Coéd ha vrér e saù énop dis, raksé te vo meliget !" Adal en dé-sé Kaïn e goéhas énn disans-poér hag e dreménas é vuhé é ridek du-hont ha du-men heb ar-saù, é dal merchet énn unan meliget. Gouiet e hret eué, MB. penaos é vé kastiet er vultreion dré lézennou er vro : dibennet e vent pé kaset d'er galéou.

Ne ves ket multrér d'ha nésan : chetu lézenn en E. Doué. Neoah gellein e hrér lahein mour a huch, lakamb pe vé ret er gobér eit un zihuenn, pe vér soudard, hag aveit gobér justis é kévér unan bonak kondañnet d'or marù. Met deu zon hag un gleù eit gourén énn ul leh merchet, get armaj choéjet ha dirak testou, - handoin e hrér un emgann sort-sé "duel" é galleg - e zo kablus bras. Lézenn en E. Doué e zihuenn dohomb

um lakat énn danjér a lahein pé a vout lahet heb rézon.

Mar nen des ket kalz a vultreion énn hur bro, stankoh é, a dra sur, er véuerion, ker stank ma larér é ma henneh é si brasan er vretoned. Gouiet e hret, MB, é tenn er véueroh pep sort drougeu ar é lerh. Un den mèu e zo kollet dehon é skiend vat : hanval é d'ul lon ha douget é de gement sort péhé e zo, d'en taoleu, d'er foetereh ha drest-oll d'er baillardigeh énn é gomzeu hag énn é ardeu. De revin ha de goll énn a liésan tiegeh un évour : énn davarn é fond é hobr pé é zañné. Ohpenn nen des ket goah aveit er véueroh eit kargein er hlandiér, en ospitalieu, ha lakat ér bed bugalé distér, merchet a vihan aveit er vé ...

Chetu, MB, en treu brasan e gavér kuhet énn girieu ketan er bemvet gourhemenn : Ne ves ket multrér d'ha nésan. Met er hatechim e lar demb é ma dihuennet dré er hourhemenn-sé kement tra e hell gobér gou d'en nésan énn er foetereh, en taoleu, en anjullieu.

Ur péhé é pilein er rérall, rein ur goal daol benak dehé pe saù boh ha tabut. En neb e hra droug d'é nésan e zeli en digoll, péin dehon er mizeu hag en amzér en des kollet arlerh er fail daol-sé. Lod arall, a p'o des kounaret doh unan bennak, e daol geton komzeu luemm, anjullieu a bep sort. Lézenn er garanté e houlen genemb karcin hun nésan dré obér ha dré gomz, ha monet e hrér énep dehi, a pe glas-kér trouz doh en nésan, a pe hrér goap anehon, a pe demal-lér dehon é sieu.

Doh chonj lod ag en dud, ne vé péhé meit en treu groeit a zianvéz : ne hrant stad erbet a chonjé ar galon. Neoah Jézus en des disklériet é ma ur péhé, bras pé bihan, bout é kas doh en nésan. "En neb e geméro kas doh é vrér e vo kaset dirak er barnour; en neb e laro d'é vrér : Raka, de laret é : penn skan, e vo kastiet dré en tan. Pe zeez enta de zal en aotér de genig ur prov ha mar da chonj deoh en des ho prér un dra benak énep deoh, laoskét ho prov dirak en aotér ha kerhet de getan d'obér er peah get ho prér". (Mt. V, 22).

En hanl en des kas doh en nésan en des énn ur gor énn é galon... Lézenn er gristéneh e zo lézenn er garanté. "Ne zakoret ket droug eit droug, e lar Jézus, anjuli eit anjuli; met karet hous éneberion ha groeit vad dehé".

Sant Yehann Gualbert en des héliet tré komzeu Hur Salvér a zivout kement-sé. Youank e oé hoah a pe zas dehon kavet ar é hent en den en doé, uq nobed kent, lahet ur brér dehon. Eh é de laheir er multrér, pe huél hennen é sbouisein ar é zeulin dirakton de houlen er vuhé "é hanù Jézus marù ar er groéz". E kleüet kement-sé, Sant Yehann e bardon dehon hag er sterd étré é zivreh. Un nebed arlerh, ocit én un iliz de bédein dirak ur groéz, er sant e huélas Jézus-Krist é soublein é benn él aveit en trugarékat.

El Sant Yehann beet hui eué, MB. karantéus doh er ré-rall, miret a obér geu dehé ha pardonet d'en neb e hra poén deoh eit ma vo kleüet get Doué er bedenn e laret liés : "Pardonet demb hun ofansou él ma pardonamb d'er ré en des hun ofanset".

TRIHEVET PREDEC

ER SKANDAL.

Er bemvet gourhemenn e lar demb : "Ne ves ket multrér d'ha nésan, revé er horv hag en nésan". Lemel get en nésan buhé er horv e zo un torfet eahus; mat, trugaré Doué, er vultreirion nen dint ket stank én hur mesk. Lemel get en nésan buhé en inéan e zo un torfet eahusoh, hag alias ! Hennen e zo kalz stankoh é mesk en dud.

Penaos é heüer onta lemel get en nésan buhé en inéan ? Dré er skandal. E langaj er latined, er "skandal" e oé ur meir bihan, un tamm koéd pé un dra bennak arall um gavé ar en hent hag e laké er baléour de strebaotein ha de goeh. E langaj er hatechim, aveit er gristénion, er skandal e zo oll er peh e laka en nésan de strebaotein ha de goeh ar hent er baradouiz. Aveit komz splann, er skandal e zo ur gomz pé ur skuir fall bennak hag e holl doug en nésan d'er péhed.

Er skandal, e laren deoh tuchant, e zo ur péhed stank é mesk en dud. Ne vern piü omb, ne vern pé stad buhé hun es, ni e zéli eüshat, rak gelout e hramb, és mat, heb chonjal memb, doug hun-nésan d'obér er fall, rein skandal éndro domb... Tadeu a familh, chomel e hret heb pédein, heb monet d'en overenn, heb kovésat ha komünéin, pé touisin e hret

a végad ? Ne veet ket soéhet mar hrei devéhatoh ho pugalé èloh. Diskoarn ha deulegad o des aveit cheleu ha sellet dohoh : mar ret skandal dehé, na kabuset oh dirak en E. Doué!... Mammeu a familh, mar ne geméret ket soursi ag ho pugalé, mar ne spiet ket d'émen éh ant, get piü é mant, kabuset oh, aveit ul lod bras, a béhedeu ho pugalé.

Paotred ha merhed youank, guélet e vob é ridek d'en devorransou dihusnnet, d'er "bal" ken danjerus aveit en inéan : tennein e hret élsé dré ho fall skuir er ré youank arall ar ho lerh ha kabuset oh, kalz pé bihan, ag er péhedeu e hra er ré-rall énop d'er burted. Merhed youank, dré ho tilhad difournis, dré ho féson d'um zerhol, dougein e hret er rarall d'er péhed, rein e hret skandal dehé.

La-bourizion, mar um daolet de labourat én doareu pé ar ho mocher d'er sul, heb rézon vat orbet, hui e ra fall skuir éndro deoh, hui e hra skandal... Ha hui oll, kristénion, rein e hret skandal d'ho nésan a pe brenet, a pe lénet lévreu fall pé journalou hag e hra brezél d'er relijion, goap ag en dud a iliz, ag er véléan drest-oll. Ho tevé é tural er papérieu-sen én tan, hag é vehent reit deoh aveit nétra.

Gurhoalh, MB. oll er ré hun es komzet anché non dé ket én o chonjal gobér droug de inéan o nésan. Neoh er skandal e rant e holl tennein er ré-rall d'er péhed ha chetu perak é tellant eüshat ar o homzeu, ar o buhé pandiek, eit ma veint direbrech hag heb danjér aveit en inéan.

Mat bout e zo tud hag en des er volanté sonn de gouzi inéafineu er ré-rall, tud hag é ma o mocher, eit laret, rein skandal én dro dehé. Er ré-sé e zo kansorted en diaol, gobér e hrant é labour. Er gouiet mat e hrant, er ré e viü énop de lézenneu er briedeleh, er ré e skriu papérieu, lévreu énop d'er Relijion pé d'en onestiz, er ré e ia a zor de zor de sträu er papérieu-sé, er ré e ra én o zi "sinéma" dijaol, er ré e donn er youankiz d'er bal, pé d'en devorransou dihusnnet, er ré e zivéga komzeu lous hag e laka de houitein, é kalon er vugalé, bleüonn kaer er burted : oll en dud-sé e hra ur péhed bras, er péhed a skandal.

Ya, MB. er skandal e zo ur péhed ag er ré vrasan. Hur Salvér en des laret domb : "Goah arzé d'on den e ra goall-skuir". (Mt. 18/7) Perak ? Rak en inéan en des un dalvedigeh dreespar. Mar dé présius buhé er horv, hoah ur huch buhé en inéan e zo éleih présiusoh. En hani e lam get un arall buhé

er horv e lam geton hebkin un nebed bliëieu ar en doar-men; en hani e ra goal skuir e laka é nésan ér stad de goeh én ihuern de viruikin.

Komzeu Har Salvér e zo hoeh skontusoh é kevér en dud e ra fall skuir d'or vugalé, rak or vugalé n'hellant ket um zihuenn énep d'or peh e huélant pé e gleñtant : "En neb en devo douget d'or péhed unan ag or vugaléigeu e gred énnan, guell e vehé dehon ma vehé staget ur mén-melin doh é houg, ha ma vehé taolet é sol er mor". (Mt. 18/6).

Neoah, M.B. ne gollat ket konfians é madeich en E.Doué. Pardonein e hra oll er péhedeu; met aveit bout pardonet ag er péhed a skandal, é ma ret digoll en nésan ag en droug groeit dehon. Hag un dra diés é kement-sé, rak, é! ma laré ur skrivagnour hag en doé skridet fall lévreu épad é vuhé : "Emberr é vein gallet dirak Doué. Fians em es é pardono dein ma féhedeu, met eun em es a vout kondañnet én arbenn ag er ré em es douget d'or péhed, rak ne huélan ket penaos digoll en droug em es groeit".

Aveit digoll en droug groeit dré er hoall-skuir é ma ret de getan kemér poñ de drohoin berr d'or fall labour. Ret é dislaret er homzeu volinus, ret é dastun er fall lévreu e zo bet stréuet; ret é hoah, drest-oll, rein er skuir vat, én ur gir lakat er mad de gemér leh en droug.

Er gristénion, mar vilant atañ revé en iviél, e zeli rein skuir vat é pob leh ha dougein d'or mad er ré e vil éndro dehé. Groeit élsé, M.B. hag én ér ag ho marù, gellein e hreet laret komzeu ur bélog santél, en Jatra Perreyve : "Nag ouruset on mé de vertel get ei leñiné heb par de houiet n'em es ket biskoah groeit en distéran droug de inéan erbet, de houiet em es lakeit poñ hed mem buhé d'obér vad d'or rérall, de stréu karanté en E.Doué éndro doin" !.....

NANDEKVET PREDEG

EN HUEHVET HAG EN NAUVET GOURHEMENN

En E. Doué en des groeit get nétra en néan hag en doar. Ean en devehé gellat galñein bugalé ér bed dré ur gomz hebkin. Reit en des de vab-deñ en n-ri de stréu er vuhé ha staget dohti ur blijadur. 'et lézern en E.Doué en des merchet kemér plijadur er horv get reihted, én diméenn hebkin, ha dihuennet um daol d'or baillardieh :

"Ne ves paillard é mod erbet
Ha doh treu lous dihoal perpet.
Pried un arall ne hoanti
Nag ar chonjeu lous n'arresti,"

e lar en huehvet hag ennavet gourhemenn. Er baillardiegh e zo er pehed e zeliér dihoall er muian dohton, rak pehed erbet arall ne gas mui a dud d'en ihuern. Deusto men dé divourus dizolein er péhed-sé dirak en oll, ret é neoah sellet a dost dohton, laret penaos en um daolér énnon ha pé ken ka-seit é get en E.Doué.

Dré en huehvet gourhemenn é ma dihuennet dohomb er homzeu, en obéreu jous ha kement tra e zoug d'or baillardieh. Um gousi dré baillardieh e zo monet énep de lézern Doué hag um lakat é stad a béhed marùel. Um gousi e hrér é unan gaer pé get er rérall hag a pe vé kovéseit é teliér disklérien d'or hovésour kement tra e lak er péhed de chanjein a natur pé de greskein a vrasted.

Ha ne gredet ket, M.B. en um daol hebkin er ré youank d'or baillardieh. Stank int, hiniñ en dé, er priedeu hag e gemér oll plijadurieu er briedeleh, met én ur féson ma n'hellat ket galñein bugalé. E torrein en nerh o des eit kement-sé, er priedeu e hra un dra mehus ha disonest : kablus int a béhed marùel.

Paillardieh, laret komzeu vil, komzeu a bep tu, soñnenneu lous hag e lak er veh de grapein betag bleù er ré e zo doh o cheleù. Péhed é laret komzeu lous, péhed cheleù get plijadur rérall é komz a dreu vil, péhed bipan pé bras revé ma toug er homzeu a dost pé a bèl d'or baillardiegh.

Dihuennet é lénein pé sellet lévreu, limajeu lous...
Dré en deulegad é ta kalz a dreu é spered mab-den. Er penn

um vag geté hag er spered e hra chonjeu diroll hag e bella en inéan doh Doué eit hé jabein get lousteri er bed.

El lézenn goh, doh chonj er farizianed, ne oé péhed meit en treu groeit a zianvéz : ne hrent stad erbet a chonjeu er galon. Jézus e zo oeit betag mammenn er péhed ha éan en des dihuennet, nann en treu a zianvéz hebkin, met er chonjeu, en hoanteu lous. "Ha mé, m'el lar deoh, en neb e daul é zeulegad ar ur voéz eit hé hoantat, e zo kablus a avoultreneh én é galon". (Mth.V,28).

En nahvet gourhemenn e zihuenn enta chonjal é treu vil, é treu lous, pé hoantat o gobér. A je za de chonjeu vil pumein ér spered, ret é o has kuit ha dihoall a gemér plijadur énné.

Er baillardieh e zo ur péhed bras, Plijadurieu er horv e zo mat ha reih, adal atañ men dint keméret én diméenn hebkin ha revé lézenn en natur ha lézenn Doué. Kement-sé e ziskoa demb gelloud, furnéz ha madeleh en E.Doué. Iet en neb um daol d'er plijadurieu-sé dré obér pé dré hoant a obér, hag a huir volanté e vé perpet kablus a béhed marùel. Chetu perak é lar demb Sant Paol : "Er ré diroll, er ré paillard ne veint ket lodek é ranteleh en néan". (Eph. 5/5).

Nen des ket a gompren er haz en des en E.Doué doh er baillardieh. Aweit kastiein er bobl dirollet en en devoé dé-gaset guéharall en deur bras ar en doar ha béet oll en dud nameit Noé hag é gérent tostan. Eit kastiein en dud lovret get er baillardieh é ma kéhet en tan ar kérieu Sodom ha Gomor hag ou diskaret tré.

Auich eit ne vern piñ é teli ur hristén dihoall doh er péhed lous, pen dé guir é ma deit é gorr de vout demeurans er Spered Santél en dé ag é Vadéent. Hag é guirioné Sant Paol e hell laret d'er gristénion er homzeu-men : "Volanté en E.Doué é ma veemb santél, ma pelleemb doh er péhed lous ha ma houio peb unan goarn é gorr get purted hag honestiz". (I Th. 4/3-5).

Kir é koust er baillardieh, ha na pé ur sted a zrougeu e atléj ar é lerrh !...Kalet bras é d'er péhour akourset doh en obéreu lous distrocin doh en E.Doué. A p'en des un den um hroeit ur huch d'er péhed méhus, é spered lorbet get el lousteri non des mui kompron erbet, é galon ponnéreit ne sent mui doh grés Doué. Koéheñ e hrér én dalledigeh spered hag én aheurtérch kalon. Erbad e vé komz dré gaer pé dré gri doh ur péhour élsé, ne hra forh. Guirionéreu éhusan er relijion non dint ket mui eit en tinérat. Guéhavé en dalledigeh spered o hra dehon bout én arvar anéhé ha dislaret pradégu en Iliz aweit mougoin temalasioneu é gousians.

Arlerh plijadurieu berr er baillardigeh ne chom ér galon meit ankin ha meh, Chetu perak nen des péhed erbet ken kalet de zisklériein é kovésion... Kuket e vé liés ha groeit élsé un troh kovésioneu ha komunioneu fall.

Ohpenn, en neb e zo téchet d'er péhed lous e zismant kours pé devéhat é yohéd hag é nerh... N'hell ket mui bleéheñ én é galon tamm karanté tinér erbet ; é hoanteu nen dint meit hoanteu diroll ha kri, hoanteu ul lon. Ar hoannat én a é volanté ha mar n'um demm ket guan ag er vouillenn, abret é vo diskaret ha prest de goeh én ihuern.

Er baillardigeh e zo un droug bras, un droug e laika mat-den de rudellat ér fang hag é lousteri. Paotred, merhed youank n'um laosket ket de vout lorbet get en digaréieu a bep sort e gleuéh hiniñ en dé a zivout plijadurieu er horv. Dihoallet a zevri doh kement tra ehellehé kousi hous inéan : hoarieu, komzeu, sellou lous, ha reve; hed ho puhé, gir-lavar Breiz héliet genoh : "Kontoh merùel eit um gousi" !..

UIGENTVEL PREDEG

PETRA E ZOUG D'ER BAILLARDIEH ?- PETRA GOBER EIT GOARN ER BURIED ?..

Péhed erbet ne zeliér dihoal dohton mui eit er baillardigeh. Pouizet hun es traoalh ar er velin e zoug er péhed-sen énon hag en drougeu e demm ar é lerrh. Un dra e zo hoah ret gobér : spial d'er guellan er peh e zoug d'er baillardieh ha petra gobér eit um ziloui ag é ardeu...

Revé er hatechim, er peh e zoug liésan d'er baillardieh e zo en évaj, en arhoaregeh, er fall hantiz, er fall lévreu, er hrolleu, en hoarieu vil hag er guskemanteu difournie. Divizet hun es deoh er saléad-men ar en évaj hag en drougeu e za geton. A zivout en arhoaregeh, n'ankoéhet ket MB. é ma hi é er vammenn ag en oll fallanté. ar vé chomet heb gobér nétra, er spered a valé; kent pèl é punei ér spered chonjeu digampenn.

Nen des nétra hag e hoaloz, hag e gousi kement énnan er ré youank èl er fall lévreu. Kavein e hrér stankoh pé stank anéhé ar er mézeu, peb sort amodéj ha lousteri merchet énné. Be zo ré kir; met ur paotr, ur verh, a p'ou des tanocit ag el lévreu-sé, ne soujant ket skarheint y yalh eit prenein

anehé !.. Be zo ré marhad mat ha d'el liézan, sel mui é mant lous, sel mui é klaskér o stréu a izél briz. Paotred ha merhed, spiet mat ar el lévrou, er papérou e dro hag e zistro édan ho teulegad. Mar taolant én ho spered chonjeu diroll ha hoanteu lous, boutet ind én tan.

Mijadur hag imbad e glask atañ er ré youank ha kavet e vé sort dirollou-sé ér hérou, met eué ar er mézeu. Ha dihuennet é doh er ré youank hoari, deverral, kroll un taol benak, monet de huélet ur peh-hoari pé er "sinéma" ? Ne gredan ket el laret grons aveit pep tra. Met be zo kroll ha kroll traieris ha traieris, sinéma ha sinéma. Ar er mézeu ne vér ket kalz akourset doh er pehieu-hoari. D'el liézan ér parrézieu é mant mat, doh ré kér é teliér dihoal. Kent monet d'er sinéma rekis é goulet petra e hoariér. Be zo de zihéal rak diskoeit e vé bromen pep sort amédaj ha leusteri, mat de gouzi er spered hag er galon.

Akoursetoh e vér ar er mézeu. B. doh er hrollou. Nen dé ket dihuennet grons monet de groll, lakamb a pe vér pédet d'ur fest, hag hebkin hoah get krollou jaojabl. Krollou hun tud koh e vezé groeit get honestiz, met bromen pé ur chanje-mant ! Ne gavér mui meit krollou mod kér, krollou dirollot, en um zalhér énné, nann dré en doin, met a vréhad get dilhad difournis, krollou er baiannaj koridous laret...

"Er guellan krollou, e laré guéharall sant Eranéz a Sales, ne dalvant ket nétra". E gomzeu e zo atañ guir hinü en dé, rak B. a pe dostér un tamm koéd d'en tan, en tamm koéd e za de vout tan. Laret e vé neoah : "Nen des ket kalz a zroug én obér er hroll-men hag er hroll" ! Nann eit mar a unan marsé, met er réral ? Peb unan e zeli gout petra e zoug pe sort goéd e rid én é hoahid... "Nen des ket kalz a zroug, paotred ha merhed, é riéok d'er bal" ? - Be zo droug ha droug bras, ha hui e hell er pouizein. Pe vér élsé ériadeu dohtu, deu ha deu é kroll a vréhad, doh son er "jazzé, pé é tont d'er gér e noziad, ha nen dé ket guir é ma larget er spered a chonjeu digampenn, er halon a hoanteu lous ?... Pé plah youank en des kollet hé brud mat hag hé incur é vont d'er bal ?... Er homzeu-men e lakei marsé-mar a unan de skignnal, rak digaréieu a bep sort e gavér eit um daol d'er péhed. Iet ne vern atañ, pen dé guir é ma élsen aviz en iliz a zivout er hrollou.

Er peh e larér ag er hrollou e zo guir eué ag er fall hantiz. Be zo klombedeu e hounidér mar a huch én obér ardro er ré klan. Elsen eué, abret pé devéhat, e ter de vout fall

ha diroll a pe hantér er ré fall. El leusteri e vé divéget é fall gompagnonch, en ardeu sot e huéler énné, e voug er mad gouriennet ér halon a houdé pèl amzér. Koll e hrér meh, ne zoujér ket mui er péhed, de vout hardehoh pé hardeh é tér, ha tuchant en um laoskér de goch akérb ér baillardich.

Ar huc énta, paotred ha merhed, un nétrig soursi ag hous inéan, hui e bellei a zovri a zoh er fall hantiz hag en soliteu divat. Er ré vet èl er réral en des de zoujein en droug bosennus-sé, rak diés bras é um hoarn doh fallanté en dud e vér geté. Guir é, ha guir e vo bepred, er gir hanabot mat genoh a houdé guerso : "Laret dein piñ e hantet, ha me laro deoh petra oh" !..

Nen des péhed erbet ésoh de vout groeit eit er baillardich, péhed erbet diésoh um denn ag é lascu a pe vér louiet geton. "Ken és é seùel un dén mari de viñ él rein ur spered mat d'en dén lovet get er baillardich", e lar Sant Yohann Krizostom. Chetu perak é teliér en doht er brasen soursi de hoarn par er horv hag er spered.

Rét é énta, ketan penn, euhat ha pellet grons doh kement tra e zoug d'er baillardich, èl men dé er hrollou, er fall lévrou, en tolpadeu divergant. Un marh-kalon é guélet d'er sul er ré youank é riéok a vouté de huélet pep sort hoarié heb tamm poén erbet ar o spered, é sigur nen des na droug na riskl erbet. Neoah er kement hani é pouiz komzeu er Spered Santé : "En neb e gar en danjér e vé diskaret énon".

N'hellér ket goarn er burted heb sekour Loué, heb pé-dein : "Hénon mé, emé Jésus, n'hallet gobér nétra". Ar bodom é vé kavet harp ha nerh de fehein en hoanteu fall hag ivoul de chon pur a gerv hag a spered.

Mari e zo er Huerhéz, er Huerhéz glan drespar. Hi e zo bet, ag er penn ketan ag hé buhé goarantet doh kousiadur er péhed; tout hé des én néan el leh imélen hag er gelloué brasen dirak en E. Loué. Diskoeit énta B., ha drest-oll er ré youank, un dévotion tinér d'er Huerhéz, goulennet geti goarn ho puhé bepred pur ha divlam; ha mar det a goch ér péhed, ne gollét ket kalon, lakeit ho fiens é mari. Ar un dro get ur Huerhéz hui ho pe chonj a inouréin Sant Jojob. Choéjet é bet abalemor d'el burted eit bout préed glan er Huerhéz ha goarnour d'he guerted.

Be zo técheu - hag er baillardich e zo unan anhé - ha ne zér de benn anhé meit dré gri, dré benijenn, é terhel berr ar er horv hag é obér dehon um zivoér ag un dra benak.

Elsen en des groc'it er sent : hoarn ha plom e chervijé dehé de de foctel ou horv. Un dé ma oé Sant Bened goalgaset énep d'er burted, éan ocit ha dihusket é zilhad hag un ruddilet én ur bod droin na sporn, ken ne oé é gory goleit a céd.

Guellan tra d'obér oit goarn er burted e zo, B. kovésat ha komunicin liés. A pe goédér ér péhed, é teliér goulema pardon get Doué, kovésat kenteh ma hollér, ha sell guch ma vé ret. "H'hannan meit un dra oit donet de benn ag er péhed leust kovésat, sell guch men dé ret, ha d'er memb kovésour; digor e leih dehon er galon, hag héli perhuch mat é gomzeu" : chetu eviz Sant Yohann Boseo, un dén fur ha gourdon droepar get er ré youank. Komunicin e zo hoch ret, magedin hua inéan get korv ha goéd Eua Salvór. Er gommunion e homma énnamb er fall hoanteu; hi e grida en inéan hag e ra nezh de bellat deh ardeu en dicol.

Er burted, chetu B. ur vertu e rink splannoin én hur buhé. A p'hé havér merchet ar fns ur peotr, ur verh youank, hi e zo ur skod, ur splandér a vradité heb par en E.Doué. E obér deub dieolh deh plijadurieu er horv e senn en inéan hag e barra dohti ag un sc'hol devat en trou a ziarlué, er burted hui doug de vout éled ar en douar.

En arbenn m'en deé goarnet er huerted ha ma oé pur é galon, en apostol Sant Yohann e zo bet en hani karetan get Jésus. Revo er burted karet, goarnet pé dihuennet genoh oll, MB. droest-oll er ré youank, hag élsé hui e resc'ed ér baradouiz en digoll hebpar e zo bet grateit get Jésus d'en dud pur a galon : "Eurus er ré e zo glan e halon, rak iud e huéle en E.Doué".

KETAN PRETEG ARNUIGENT.

ER SEIHVIST AG EN DEKVEI PREDEG.

En E.Doué en des kroc'et en néan hag en douar, dehon é akorn kement tra e zo énné. Neoch a houdé men des tud ar en douar, peb unan e vieu un dra benak, nestr é choel d'er fruh ag é labour. K'én hag Abel en deé ou lod madou hag e dou é provent anché d'en E.Doué : K'én er fruh ag é vléad, Abel en oénet ketan ag é zevod. Elsen é oé en trou get er Patriarched : eur, argand, lonned, tiér, douar e deé ; prenein ha gaurhein

e hrent; éen ur gir mistr e oent d'o madou.

En E.Doué e gavé geton é hrent mad pen dé guir en des bannet diu hourhemenn avoit dihuona deh en dud e gemér pé a hoantat madou o nésan. Eur Salvór en des dalhet éen é sah el lézenn-sé. Diféret en des bout just ha karantéus deh en nésan, rein alézon d'er ré e zo énn diové, reit en des en ali d'un zistag a galon a zob en trou ag er bod, met laosket en des peb unan de vout mistr ar é drou. Sallamb ente a deot deh er seihev hag en dekvot gourhemenn ha guéamb petra e zo lahet tré ha tré éndadé.

Revo lézonn Doué ente, en neb é vieu un dra benak e zo nestr arnchon. E dra de beb unan, èl ma vé laret mar a huch. Mar en des peb unan en droed de vout mistr ar é drou, h'én ne hell o lemel geton, h'én ne hall o hoantat énep d'é volanté :

Madou dén erbet ne laeri
Nag énep rézon n'ou dalhi.
Madou en nésan ne hoanti
Eit o hamér dré laeronzi,

e gavér merchet é gourhemennou en E.Doué.

Laerch, de laret é kenér trou en nésan énep d'é volanté e zo bepred ur péhed énep d'er justis ha d'er garanté... Oh-penn na hra poén d'en nésan, el laeronzi e lak trouz, ehikan, lak énosk en dud hag e zoug d'er fall daolou. A laer é téer liés de vout maltrér, èl ma vé lénet bandé ér gazetteu. Chetu parak Jésus e laré : "Ne vo ket lak erbet d'el laeron é rantelch en néan".

El laeronzi, MB. e zo ur péhed, bras pé distér revé er gou e hrér d'en nésan. Brasch péhed é laerch kant livr d'ur pourkch dén eit lemel kementrall a yalh un dén goldit a eur hag e argand. Diés erhoelh é gout reih mat pogours é ma bras pé distér el laeronzi... Neoch, MB. dalhet chonj a goment-men; laerch d'unan benak er peh e zo rekis dehon avoit hilein revé é stad épad un deñch e zo a dra sur ur péhed maréel.

Be zo tud téchet d'el laeronzi hag e lar : "É, ne vemen ket gobér laeronzi bras, met un taol pé un all ne genéro un dra benak hag élsé é korv ur blé pé dou ne gresko a vras men dañné !" Péhed maréel skraporeh sort-sé, éen arbenn ag er chonj. Elsen oué, kablus int en dou pé tri hag un glou étré-zé eit laerch ur yalh'ad argant : èl ma larér, ker brqs laer é en hani e zalh er sah, èl en hani e lak abarh...

A pe sellér a dost deh er gou e vé groeit d'en nésan én é vadeu, nag e bñedou e hell tenall deub hun housians ! Nag e droieü kenn é huerehin, é prenein ! pet gou laeret eit gounid, eit miret a goll ! Pet laeronzi, pet skrapereh ! Nag un évi deh madeu hag ézonteteu er rérall !..

Gou e hra d'é nésan er mestr ha n'un soursi tama erbet a rein d'é veitour ul lajeris jaobjabl, gou e hra d'é veistr er noitour hag e laosk en d'ehenn de venet de goll. Laer é er foérouer hag e huereh èl lon yah ul lon siet, laer er marhadour ne lak ket er bouiz; laeréz er voéz e huereh loch soubet get deur... Laer é hoah er mestr ha ne bó ket kir cocilh é vatch pé é veüel, laer er servitour e chon de boéz e pen dé pèl er mestr, laer er hochérouer hag e hra fall labour.

A durall, MB. er seihvet gourhemenn e zihuenn derhol genonb treu er rérall énep d'o volanté. Er ré e gav ar o hent ur yalhéd argand pé treu arall, ha ne glaskant ket de biù int, e zo laeron, èl men dé laeron er ré ne zifariant ket er pé-our en des reit ré a argand éhéd. Gou e hra d'é nésan on nob ne ven ket un zioésat de bécih é zeli, pé de zigoll é nésan a pen des groeit gou dehon. Oeit e vé hoah énep d'er seihvet gourhemenn a pe fondér, pe hoallaozér treu er rérall, eit sluir é loheh, é rein d'é lonned un drama velinus...

Ne sanmet ket hou kousians dré laeronzi, MB. E dra de beb unan, chetu èl lézenn : ne glasket ket kreskein ho taffé dré gou, ar goin er rérall. Laeronzi bihan, kent pèl, e za de vout laeronzi bras, hag a laer é tér de vout maltrér.

Madou, dañé fall genéret

De vad biskoah ne droant ket, e gaver merchet én ur gir-lavar. Lakoit er gir-lavar-sé don én ho spereh, hag oudhet, MB. d'obér ag ho pugalé tud reih ha léal, tud ne venneint biruilcin kenér treu er rérall. Er sort tud-sé e inour ou bro hag e zo perpot laeret gel en oll.

BIL PREDEG ARNUGENT

EN DIGOLL DELIET D'EN NESAN PE VE GROEIT GEU DEHON.

El laeronzi e zo ur péhed ha non dé ket hanval deh er rérall. Ohpenn men dé un éfans groeit d'en E.Doué, el laeronzi e zo ur gou, un droug aveit en nésan. Aveit bout pardonet,

..er ré en des groeit gou d'ou nésan én é vadeu, e zeli enta dakor er peh o des keméret, digoll o nésan ha péein o deli. Chetu komzeu er hatechim ; o gouiet e hret a houdé guerso, neoañ re garehé o displég hag o spisat dech un tammig ...

Laer erbet, biskoah ne vo mestr ar zañné goalgeméret. Er gousians, er justis e houlenñ grons ma vo reit é dra de beb unan. En neb en des enta guir gontrision ag é laeronzi e zo ret dehon dakor éndro d'é nésan er peh en des laeret : a vihannoh ne vo ket lammet é béhed goton.

Kavet e hrér merchet er huirioné-sé èl lézennou ag er vro, ér Skritur Santél hag én Aviél. "Più e hello disch ar mañné en E.Doué, ér Maradoiz, e lar er Skritur Santél.. Er ré e vo dibeh ou dehorn...". de laeret é er ré n'o devo ket kousiet ou dehorn é laereh pé é hoarn madeu er rérall geté... En Aviél é vé komzet ag un dén kenñet Zaché. Dañné bras e bieùc, met cherret en doé ind a glei hag a zheü. Jésus en doé venneit bout dógeméret geton én é di. Ha chetu Zaché troeit é galon ha konvertisset tré. "Eatra, e lar éan de Jésus, ne rei en hantér a men dañé d'er beunerion ha mar em es groeit gou de unan benak, men digollo pedér guéh ag er peh en des kolbet genein". Kement-sé e zisko splann deub é ma biskoah guiroh er homzeu bórr-men : "Heb digoll en nésan, aveit laer erbet ne vé ket a bardon".

Chetu bremen, dré vras, penaos é teliér digoll en nésan a pe vé groeit gou dehon. Ul laer e zakoro er peh en des goalgeméret d'en hani er bieù, adal atañ men dé en dra laeret én é beh. A vihannoh éan e zeli péein d'er bihannan talvedigeh en dra laeret.

N'hellér ket goarn na prenein un dra laeret, met un devér a gousians é en dakor d'en hani er bieù. A durall er ré en des un gleñet eit laereh o nésan pé gobór gou dehon én é vadeu e zo gourhemennet dehé bout lodok eit digoll en nésan, er ré kablusan ketan, rak ker bras laer é en hani e zah er sah èl en hani e lak abarh...

Mar e huos fondet treu er rérall pé o goalgozet a vat volanté, er justis e houlenñ genoh, MB. péein revé er peh e houlenñant pé ahoel revé er peh e zo merchet get er

barnour. Ha guchavé é vo hoah ret dech péin en amzúr e zo bet kollet én arbenn ag el laeronzi pé ag er geu...

Mar n'hellet ket dakor d'en nósan rah er peh e zo bet laeret pé fondet, hui e zakoro er peh e helleet. Hag arlerh, ret e vo dech poñiein hag armerhein a zevri eit achiù péin ho teli sel koursan guellan. Ne houlenñor ket neoah grons get hanni koll tré é inour, é vrud mat, pé um lakat én diovúr brasen eit digoll en nósan ag er geu groeit dehon. Met nen dint ket stank er ró um gav én ur stad sort-sé.

Guellan tra d'obúr, MB. e zo dakor er peh e zo goal-gemóret heb dalé erbet. Tórem ha dalóein heb rózon e lak er rórall én diovúr ag o zœu, hag en deliour de dennein ardran. Lózem en E.Doué e houlenñ na vo digollet en neb e zo bet groeit geu dehon; met nen dé ket rekis dalbeh d'el laer um zizalein doh er gobúr. Er vólcan e vé meur a huch goulnnet geté er gobúr.

Liés a huch é vé guñlet tud gronnet a zelé perpet é friantaj, é lipereh, é chervad a bep sort, tam poñ erbet ar o spered ! Surcaalh nen dé ket ur péhed bout deliour ag un dra bennak, met un devér a gousians é poñiein hag armerh in aveit péin en delé sel koursan na hellór. Kablus int enta er ró e denn perpet ardran, er ró ne vennant ket un zisat tam erbet de béin ou delé. Geu e hrant d'o nósan doh el lakat marsé én diovúr ag é argand, ha monet e hrant énop d'er justis hag e hourhenenn d'en oll rein d'en nósan er peh e zeliór dehon. El na vé laret liés, MB. pi-mùik orhoalh é un déa a pe n'en des ket tam delé erbet...

Disohet hum es tré get er seihvet hag en dekvot gourhenenn. Gcalgaset e vent liés hiniñ en dó... Hanval e vehó, MB. éa es tud hag e zo perpet téchet d'astenn ou dehorn èl a pe vehé rah ne treu akerh dehó. Ne houiant ket diforh treu er rórall doh ou ró ind, ha ne glaskant kreskein o zœu neit ar gein er rórall. Neoa, MB. ne hounidór ket nótra é laereh pen dé guir é na ret dakor éndro er peh o vé laeret.

D'er gristónion é bout just ha reih, just pen d'er benn hag é kenent tra e zo. Hag er huellan féson de houriennein sonn er santinant-sen én ho kalon, MB. e zo derhel chonj ag er honzeu-nen : "Ne hret ket d'er rórall er peh ne garsheh ket na vehé groeit dech hui".

Er hetan tra e zeli nab-dón gobúr é kevér en nósane zo dihoall a obér geu dehon én é gorr, én é inéan hag én é vaœu. Un droug bras é skrapein get un déa é zanné, un droug brasch lenel geton é inour hag é vrud mat. Eit gobúr doub sellet a dost doh brud mat er rórall ha derhel stert doh er huirionné, en E.Doué en des sahet en eihvet gourhemenn. Enni é na dihuennet er faos testoni, er geuiór, er hoalgonzereh hag en droug chonjeu. Dizoleit e vo deoh er péhedeu-sé lerh-oh-lerh, ha ketan penn hiniñ pouizamb ar er houzeu-nen :

"Birùikin geu ne lavari,
... na faos test ne vi.."

En E.Doué e zo perpet a du get er huirioné. El nen dé fur ha santól drespar, éan e zo euhé akerh guirion ha reih drest en oll. Ean e gar er huirioné ha brasen kaz en des doh er geuiór, e lar er Skritur Santól. Jézus, Mab Doué, e zo deit ér bed de zougein testoni d'er Huirioné. "Sklerdér er Huirioné en des splannet ar en doar hag en téoclded nen des ket hó nouget", e lar Sant Yohann ér penn ketan ag é Aviól. Er huirioné e ligern ur barn é bu-hé Jézus, hag er bobl e gavé plijaður doh er chaleu, ker reih, ken didro na dé é zevizeu : "Mó é en hent, er Huirioné, er Vuhó", e laré éan d'ó Apostoled.

Mab-dén e zeli euhé derhel stert doh er huirioné, dihoall a fari hag a lekel er rórall de fari. E.Doué en des reit dehon er gonz eit rein de hanabout d'er rórall er chonjeu ag é spered. Aveit na vé mat en treu, er honzeu e zeli enta laret perpet er peh e chonj er galon, donet anehi èl en deur sklér ag er fetan. Konz énop d'er peh e chonj er galon aveit lakat er rórall de fari e zo laret ur geu. Hui e houlenñ get hou nab : "Ha hui é en des kenéret". Ean é neoa en des groeit kenent-sé, met eun en des marsé a vout kastiet, ha guell é geton konz énop d'er peh e zo guir, hag hou lakat de fari...

Keuiór e vé laret aveit farsal, aveit digaróein unan bennak, pé hoah aveit gobúr poñ d'er rórall, èl nen dé goalgonz é geu. Met na vern atañ kenent-sé. Laret geu e

zo ur pñed anehon é unan, nag é teliehd er mad disoh anehon. Brasoh pñed, pñed narhel laret geu énep d'en nésan é lenel geton é incur. Nen dé ket enta ur souch kavet get Sant Paol er honzeu-nen : "Ne vo ket leh d'er geuiard é Baradoiz".

Er ró e zo éndro deub en des en droed na vo laret dehd er huirioné. Chetu perak ni e zeli bout perpet léal ha didro éh hun devizeu ha derhel doh er gir laret. A vihanoh ne vehé ket leh d'un glebet ar en deuar, biskoah difiusoh e vehé en dud. Doh en dud a nétra é jaot er geuior, hag er huirioné doh en dud desahet mat...

Diva-llet enta, MB. doh er faosoni, doh er geuior, ne vern pé liù e des, hag un akourset de laret perpet er huirioné ha de zerhel doh er peh e hues grateit. Dousto na nen dé ket mat laret dalbeh rah er peh e zo guir, biskoah neoh ne zeliór laret nétra heb nen dé guir.

Er faosoni e zo un droug luennoh eit nen dé er geuior. Hanneh e oé t'èch er Farizianed. Seblant e oé geté bout tud vat, met lan e oé o halon a fallanté. Liés Jézus en des tenallet dehd e faosoni, e dévotion direih hag e hré dehd bout steré ar dreu distér ha frank aveit treu a bouiz. A flattéour é tór eud liés de vout geuiart. D'un dén t'èchet de hoalgonz, larsin e hrér é na léal ha didro éh é zevizeu!... Eudhet mat, MB. ar er flattereh : nen dé mat anehi neit de vagein er brasoni ha de houriennein er fall décheu éh galon...

Ur pñed é laret geu, ur pñed cleih brasoh konz énep d'er huirioné a pe iór de destoniein dirak er barnour. En E.Doué e zo nannenn en oll huirioné, hag un anjuli drespar e vehé ol lekol de vout test ag ur geu. Ohpenn, é tougein faos testoni geu bras e hrér d'en nésan é lakat er garé anehon, pé é lenel geton é incur, é zanné... Chetu perak lézenn en E.Doué e zihunn grons konz énep d'er huirioné dirak er barnour, nag é teliehd er mad disoh ag er faos testoni. Lézenn Moiz e houlemé get er barnour bout kri doh er faos teston : hiniù en dé lézennein er vro e zo hoah stert aveité.

A pe veet enta galhet de vout test dirak er barnour, un devér a gousians é, MB. dizolein er huirioné akerh heb tro erbet. Ur pñed ag er ró vrasan é laret geu a pe iór de destoniein. Hag en neb en des élsé douget, pé groeit

d'un arall dougein faos testoni e zo ret grons dehon digoll é nésan, nag é teliehd dehon dislaret é gomzeu dirak er barnour, ha bout brudet get en oll éh un dén a nétra.

Jézus en des dizoleit é ma er bed rantelah er geu, ne vern pé liù en des. Oll er fall gredenno, er fall vrudeu e zo perpet dégeméret mat : nen des nameit er huirioné e zo lakeit étal en nor. Chetu perak un dén difé e laré gudharall : "Laret geu, laret geu, hardeh ha perpet ! Ne vern ma vo dilaret goudé, chom e hrei atah un dra bennak arlerh !".

Bromen men dé bet dizoleit dech en droug e zoug énné er geu ha drest-oll er faos testoni, é kav genein MB. ne vo ket mui leh éh hou ti, éh hou komzeu aveit er faosoni hag el lobereh a bep sort. Hui e zalho berr doh er huirioné ha bepred hui e vo reih, guirion ha léal tré é kement tra e zo. Un dén léal, reih e zo mélet get en oll ha karet get en E.Doué.

FEARVET PREDEG ARNUIGENT

DROUK CHONJEU. - DROUK-KOMZ. - GOALGOMZ E GEU.

Er gristénion ketan e oé gaopeit ha disprizet get en oll. A bep tu hag é pep leh éh oé goalgonzet anehé. En Apostol Sant Jak e skribas ul lihér aveit ou honfortein ha gobér dehd dihoal doh er hoalgonzereh. Ha chetu predeg Sant Jak ar er fall végeu : "En hani ne hra ket pñed erbet dré gonz, henneh e zo parfèt... Un tan é en téad, un tan bras, nannenn en oll drougeu hag ur nor a fallanté".

A dra sur a pe vehé cherret er fall végeu éh bed, parreit e vehé ul lod kaer a béhedu. Er hoalgonzereh e laka trouz, chikan, kaz hag évi é nesk en dud. Aveit gobér deub derhel berr ar hur honzeu ha bout distag doh er hoalgonzereh, ne vo ket ré ag er predeg-nen, rak stank int, stank bras, er hoalgonzarion é nesk en dud.

Lézenn er garanté, lézenn er justis e houlem gennb dihoall a obér droug pé geu d'en nésan, drest-oll

én é vadou. Met en inour, en hanahedigez mat en des en dud ahanamb e zo, a bël, er brasan hag er présiusian ag en oll madeu. Revé ur gir-lavar, guell é bout brudet mat get en dud eit bout get eur hag argand golcit.

En inour, er brud mat e zo rekis eit biñein é mesk en dud ha mar dé un droug bras koll er yehéd, en danné, brasoh droug é hoah koll en inour. Nen dé ket enta ur soueh na hou-lemn genemb en E.Doué sellot doh brud mat en nésan, derhel berr ar hur honzeu, dihoall a chonjal droug ag en nésan, a laret droug anehon é guir pé é geu.

Na peh un displijadur e hra de Zoué en drouk chonjeu! Groeit int diar skan heb ne vé splann direihted pé fallanté en dud. Liés mat chonjal e hrér treu fall ag er ré e zispilij denb, treu mat ag er ré e zo deit mat genehb. Nag hou pehé guélet unan bennak é tonet ér néz ag un ti, n'hellet ket laret : Chetu ul laer !

Ur péhed é chonjal droug a ziar skan, heb rézon, ag er rérall, péhed bras pé bihan revé er chonjeu fall e hrér ha revé nen dint groeit get fall volanté. "Ne jujet ket, ha ne veet ket jujet" e laré Jésus. En E.Doué hebkin hag e huél bet en don ag er galon e zo é leh barnein, jujein en dud, pé hoah en dud é karg, er ré en des dré o stad bili ar er rérall.

Dihoallamb enta a vout bepred é spial buhé en nésan, a jujein fall er rérall, abenn kær, heb gouiet. Liés, ér peh e vé laret pé chonjet énap d'en nésan nen des ket ur gir a muirioné, pé atañ treu a dres e vé én o nesk. Kent barnein gorteit ha klasket gouiet, éraok, na vé guir er peh e larér, rak ur si bras é ; net ne huélamb liés sieu er rérall naneit dré ur "mikroskop", ur muérenn hag e vrasa en treu. Lanet ag hou kalon er fallanté e zo abarh ha ne huéleet ket nui ér rérall neit treuigeu distár...

Arlerh en drouk chonjeu, en eihvet gourhenenn e zihuenn a laret droug ag er rérall é guir hag é geu : "Goalgonzér biskoah ne vi !" Ha neceh stank int er ré ne zihoallant ket erhoalh ar o zéad hag e zispenn brud mat ou nésan é tizolein duhont ha dumen sieu ha fall dècheu er rérall.

Deusto pégen guir é un dra, pep guirioné nen dé ket mat de vout laret, ha ret é bepred derhel d'er honzeu-nen : "Ne hret ket d'er rérall er peh ne vennet na vo groeit dech hui !" Geu e hrér é laret : un dén a féson é hennen, net neceh er si-nen en des... Chetu ur verh vat, net un laos-

ket hé des de vonet... Nag é vehé hanahet mat sieu er rérall, nen dé ket rekis puizein arnehé, hag o dizolein penn d'er benn. Guell é turel arnehé mantel er garanté, rak ni e huél forh és ur blouzenn é jagad er rérall, net ne huélamb ket ur pikol nen én ul lagad-ni.

Suracoalh nen des ket péhed é tizolein sieu er rérall a pen dé ret er gobér, lakanb aveit gobér er nad ha parat doh en droug. Elsé mat é rein d'en tad pé d'er vana hanacuit fall vuhé o nerh...

Ur péhed é laret droug ag en nésan net laret droug é geu e zo hoah brasoh, veliusoh péhed. Ha neceh gué-havé get er haz, en évi e zo ér galon, goalgonzet e vé ag en nésan, ha duet e vé é spered en dud. Goab e vé nen dé inouret, nélet hennen hag hennen, ha klasket e vé en diskar édan en treid é laret droug anehon é geu doh en doug de vout kablus ag en dra-nen hag en dra, é kreskein er sieu en des...

Laret droug ag en nésan e zo ur péhed, bras pé wihan revé er geu e vé groeit d'ér inour. "En neb e lar droug ag é nésan ardran é goin e zo goah eget en aer e zant én téoèlled", e zo merchet ér Skritur Santél. Ha Sant Paol e zifár splann d'er gristénion ag é anzér : "E ranteleh en néan ne vo ket leh erbet aveit el laeron hag er fall végeu".

En neb en des laret droug ag é nésan e zeli en digoll ag er geu e zo bet groeit dehon. Mar en des laret droug é geu, dehon édan é un zislaret dirak er ré e oé doh er cheleu. Mar dé guir en treu fall en des lakeit ar gein er rérall, éan e glasko lenel er garé a ziar-nehé, laret ne oé ket anché é klask fall obér, pé hoah ou nélein ha rein de hanacuit ou vertuieu.

Met és é de houiet a é na kalet trohein berr er fall gonzeu, or fall vruéu e vé laret ar goust er ré-rall. Hanval mat er fall gonzeu d'er plu e ia duhont ha dumen get en aùdl heb nen des leh de zonet de benn ag ou dastun éndro.

"En hani ne hra ket péhed erbet dré gonze, henné e zo parfèt". Dalhaub berr ar hur honzeu ha dihoallamb a laret heb rézon droug ag hun nésan, deusto pé ker guir e vehé, a cheleu get plijadur en droug e vé lakeit

ar é houst. A durall dré garanté aveiton lanamb er garé a ziarnehon mar gellamb, dihuennemb éan doh er goal dèadeu hag a pe nen dé ket mat er peh e hra laramb, mar en des tu, ne oé ket anehon é klask gobér fall. Elsé ni e sento tré ha tré d'er peh e gavér én eihvet gourhemenn :

"Biruikin gou ne lavari,
"Goualgonzér na faos test ne vi"...

PEMVET PREDÉG ARNUIGENT

GOURHEMENNEU EN ILIZ.

Diféret é bet deoh er blé-nen ha displéget hir-ha-hir petra e zo kuhet édan gourhemennou en E.Doué. Met be zo hoah gourhemennou arall de viret merkloüs éldé : gourhemennou en Iliz. Konzet e vo deoh anehé é berr girieu er mitin-nen, hag élsé é vo achiluet tré get er stédad prédégu e oé merchet gobér er blé-nen...

Jézus-Krist en des tolpet er gristónion éan ur boblad tud hanbet en Iliz. Er penn a hommen lakeit on des en Tad Santé er Pab hag en Eskobed aveit diskein en obl hag ou santélat. Er pab e zalh leh Jézus-Krist ar en douar. Karget é de ziskein, hév eun a fari, de rénein ha de gas tro-na er baradouiz er gristónion ag er bod abeh. En Eskobed e zalh leh en Apostoled arall. Diskein ha rénein e hrant, édan volanté en Tad Santé er Pab ur vandem gristónion reit dehé éan ur hornad ag en Iliz hanbet eskopti.

Met Jézus en des sahet en Iliz hanval doh ur améiad tud ha reit de Sant Piar ha d'en Apostoled hag ar o leih d'en Eskobed er garg de ziskein ha de rénein er gristónion. "reit é bet dein oll pouvoér, hag é ran deoh er gelloud en es bet get ne zad. El nen des nen davéet ne zad, élsen en hou tavéan né. Kerhet enta ha prédéget d'en oll poblou.. Er peh hou pou ariet ar en douar e vo ariet éan néan; er peh hou pou diariet ar en douar e vo diariet éan néan. En nob hou cheleu ne cheleu, en nob hou tispriz non dispriz"...

E kenent poblad tud er ré e zo é penn er vro e sañ lézennou. En Iliz eud e zo tré é leh bannain lézennou ha gobér d'er gristónion sentein dohté él doh gourhemennou en E.Doué. Ha ker liés, MB. na sentet doh lézenn en Iliz,

lakeit sonn éan ho spered"é na doh Jézus, doh Doué é sentet. Ha n'hellér ket disentein doh gourhemennou en Iliz heb ne vér kablus a béhad, rak Jézus e genór aveiton en disprizans e ziskoór aveit é Iliz santé...

En Tad Santé er Pab e hell gobér gourhemennou aveit er gristónion ag en Iliz abeh. El lézennou bout niret er Eskob, lakanb, Eskob Guéneé, ne houlement bout niret neit get kristónion eskopti Guéneé. Mar a huch en Eskobed en un delp eud aveit sehelgourhemennou e houlem bout niret get ur vro pé get en Iliz abeh.

Chetu perak gourhemennou en Iliz nen dint ket ken stert, ken sonn él ré en E.Doué. Gellein e hrér ou zorrein, ou fraqkat, ou chanjein revé en anzér, revé er vro. Gucharall stertoh pé stert e oé lézenn koarviz. Hiniù en dé na houlenér ni yumein neit diù huch épad koarviz. Betag er bléieu-nen é oé ret chon tré ar yun - heb évet na débren nétra - eit komuniéin... Er nizieu trenénet é na bet hoah shankait lézenn er yun, drest-oll aveit er ré goann a yehed.

Eleih a lézennou e zo bet sahet get en Iliz. Lod anehé e zeli niret er wékéu, él léannési, lod arall e zifér splann liéu en Iliz, er Sakramenta... Met é nesk en oll lézennou-sen éh es huch hag e houlem bout niret get er gristónion ag en Iliz abeh. Disket e hua inl ér Hatechin :

"Te santéfiou oll er gouélieu..."etc...

Non dé ket surnoalh aveit torrein, aveit diskar gourhemennou Doué é sañ en Iliz gourhemennou hi eud d'né zu, met aveit ou episat ha gobér deñb o héli ésch.

En E. Doué en des gourhemennou santéfiéin er sul. En Iliz, get hé betan gourhemennou, e verch deñb penos er gobér : é kleuet en overem. Jézus en des goulenet get er gristónion nagein ou inéan get é gerv santé : "En hani e zébr ne Hov en des er vuhé de virtúkin". En arbenn a lisidanted ha digested ul lod huar a gristónion, en Eskobed dastumet éan ur Hensil é Rou érlé 1215 en des hanbet él Lézann-nen : "Oll er gristónion e icl de govéat ha de roaé ér gonunion e Salvér hag e Doué, ur huch bep plé de Bask".

"Mar ne hret ket penijenn hui un gollou oll, e lar Jézus éan Avial". Aveit sekeur genenb sentein doh konzou er Mestr, en Iliz en des merchet penos ha pegours go-

bér penijenn :

"En Iliz abeh d'er gunér,
E ma vijil é peb amzér".

Ul lod kaer a dreu e hellehé bout displéget diar peb unan a hourhemneue en Iliz. En ur gomz a hourhemneue Doué, hun es laret deoh en treu brasan e zeliér gout diar peb unan anehé...

Reih ha splann é hanañet bremen, MB. lézenn en E.Doué ha gourhemneue en Iliz, ha gouiet e hret é tellér ou miret oll eit monet d'er Baradouiz.

Ha neoah, liés é kleuér hiniñ en dé komzeu èl er ré-men "Mé, me gred é Doué, met re stert é é hourhemneue ha ré en Iliz eit bout miret" ! Fari ha fari tré e hra er geih tud-sé; rak, man des Jézus laret er homzeu-men én Aviél : "En hani e grede, heneh e vo salvet", éan en des eue laret : "Mar fal deoh monet d'er Baradouiz, miret men gourhemneue".

Heb Jézus enta, heb plégein d'é lézenn, heb sentein doh é Iliz nen des a salvedigeh aveit hañni. Miret enta get er brasan gred ha karanté lézenn Doué ha lézenn en Iliz. E hobér èlsé, sur e véet a vout én hent mat, én hent e zibouk ér Baradouiz...

oooooooooooooooooooo

D E V E